

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

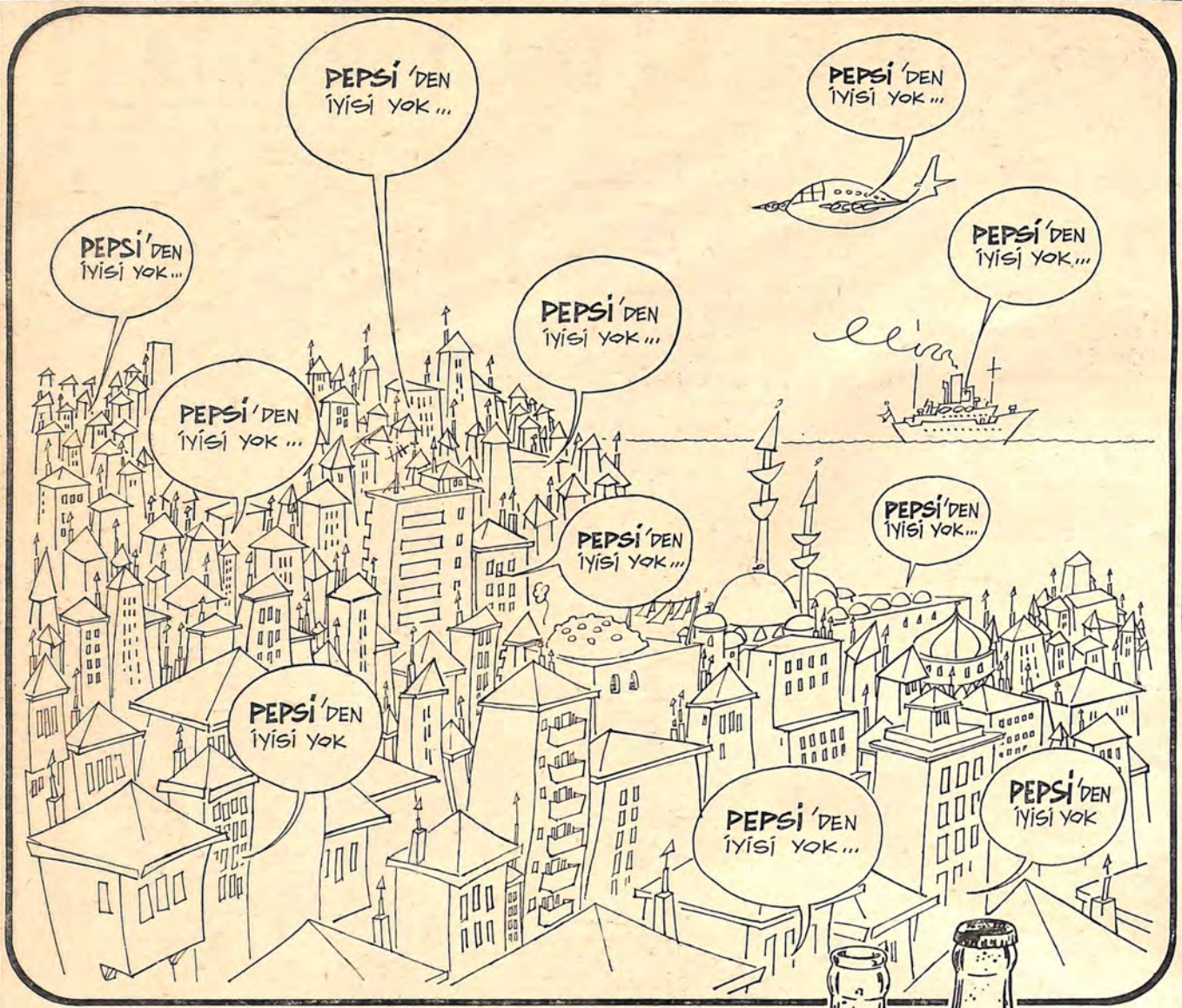
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklınla

— 2. Demirel Kabinesi kuruldu —

Ramazan geldi hoş geldi,
Baklava tepsisi dolu geldi!

Şenlik Budaş

**Pepsi için
Pepsi
lezzetinden
ayrılmaz**

PEPSİ, FRUKO - TAMEK
Meyva Suları Sanayii A.Ş. Fabrikalarında Şişelenmektedir.

AJANSTEK P-69/591

(Ak.: 186)

AKBABA

Yıl: 47 Cilt: 17 Sayı: 47 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 12 Kasım 1969

CANIMI CANAN EĞER İSTERSE...

10 KASIM ağlamak, dövünmek, sızlanmak için değildir. Atatürk'ten dem vurup, günümüze güç, uğraşımıza kuvvet kazandırmak içindir. İçtenlik ve canlılıkla analım Atatürk'ümü...

Atatürk orta boylu, mavi göz-lü, yanık yüzlü güzel bir adam-mış... Güzel konuşur, sohbeti se-ver, vatan için gecesini gündüzü-ne katarmış. 1919'da cebinde pek az bir para ile geçmiş Anadolu'ya... Başlangıçta öyle zamanlar olmuş ki, kahve parası bile bu-lunamazmış. Bir emirber Ali var-mış Mustafa Kemal Paşa'nın hiz-metinde... Gelip dayanırmış:

— Kahve bitti.. diye.

Para yok ki, alınsın kahve...

Bir roman gibi yaşanmış Milli Kurtuluş yılları... Zaten Ata-türk'ün hayatı boydan boya bir kahramanlık destanı. Harbiye'den çıktıktan sonra o cephe se-nin bu cephe benim koşmuş dur-muş Mustafa Kemal... Trablus çölleri, Suriye geceleri, Çanakkale cehennemi, Kuvayı Milliye, Bü-yük Taarruz.. ve efendim 1911 den 1922 Eylülüne kadar tam on-bir yıl ateş çemberi içinde vuruş-muş durmuş...

Yazısız

Geceleri gündüzlerde, gündüz-leri gecelerde dalgalandırarak bu memleket için yaşamış Atatürk...

Bu büyük tarih içinde Ata-türk'ün kendisi var. Emirber A-li'ye gece yarısı:

— Haydi Ali bir kahve yap da içelim.. diyen, yemeklerden fasul-yayı pilâvı seven; içlendiği za-man şarkılar, türküler söyleyen bir asker adam... En sevdiği şar-kılardan biri:

«Bir perişan halin gördüm u-nuttum halimi,
Mâni oluyör halimi takrire hi-cabım.»

Ve çok sevdiği bir gazel:
«Canımı canan eğer isterse minnet canıma,
Can nedir ki anı kurban etme-yim cananıma.»

Gerçekten de Atatürk canını cananına kurban edercesine yaşamıştır. Özel hayatında sevdi-ği şeyler elbet olmuş Ata-türk'ün... En büyük zevki sofrası imiş:

«— Bir lokma ekmek, birkaç yakın arkadaş ile oturup bera-berce yemek ve içmek bana kâ-fidir..» dermiş.

Bu sözler Atatürk'ün mütevazı yaşam çizgisini gösteriyor. Ata-türk'ün bir de topluma dönük yanı var ki onu bir insanın öm-rüne sığdırmak kolay değildir. Savaşların içinden çıkıp devrim-lerin mücadelesine girişebilecek kadar Tanrısal soluğu olan bir insan... Ateş gözlü, ilâh yüzlü bir dev.. Cumhuriyet demiş Padişah-lığı yıkmış, lâiklik demiş hilâfeti temizlemiş, lâtın harfleri demiş eski yazıyı kaldırmış, kadın er-kek eşitliği demiş toplumun baş-köşesine kadını buyur etmiş, öğ-retim birliği demiş Ortaçağ eği-timine paydos borusu çalmış..

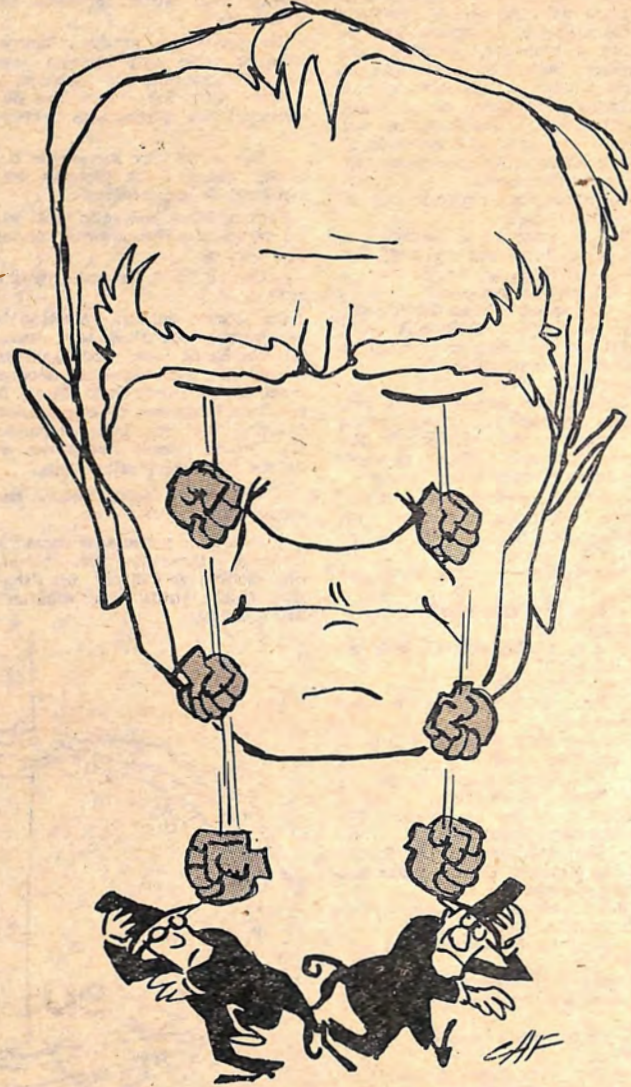
Hani içlendiği zaman şarkılar türküler okuyan, Emirber Ali'ye:

— Ali bir kahve yap da içelim.. diyen; pilâvı, kuru fasulyeyi, sof-rasını seven adamın bir masal devi gibi büyümesi, geçmişten ge-leceğe giden tarihe adını altın harflerle kazınması, kişiliğini da-ha da sevdirebilir bizlere...

Ölümünden bu yana otuzbir yıl geçti.

Atatürk milletimiz için hâlâ bayraktır.

Gün geçtikçe, bu bayrağın bek-

Yazısız

lediği rüzgârların gürbüzleşceği-ni umuyoruz. Atatürk'ün bayrağı Türk toplumu üstünde ne denli hızla dalgalanırsa geleceğimize o kadar umutla bakarız.

Türk ordusu 9 Eylül 1922'de İzmir'e girdiği zaman, Başku-mandan Atatürk, süvarilerin ar-dında piyadelerin önündeymiş.

Bir doruğun başında dürbünü eline alıp bakmış İzmir'e...

Kadifekale'de Türk bayrağı dalgalanıyormuş.

Askerlik kurallarına uyararak ge-rideki kuvvetleri beklemek için geceyi Nif'te geçirmeye karar vermiş Başkumandan... Karar-gâh kurulmuş, gece bastırmış...

Ortalıkta bir sıkıntılı hava var-mış...

Herkesin gözlerinde belirsiz so-ru işaretleri...

Gazi Mustafa Kemal demiş ki:
«— Yahu İzmir'e girdiğimiz ak-samdır bu... Bu kadar sessiz mi olacak? Haydi bâri biz kendimiz şarkı söyleyelim..»

Başlamışlar şarkılar, türküler söylemeye...

Atatürk'ün hayatı, zafer türküler, başarı şarkılarıyla geçti. A-tatürk'ün ölümünden sonra o şarkıları ve o türkülerini gönül fe-rahlığıyla söyleyemiyoruz. Ama biliyoruz ki giderek gelişen Ata-türk düşmanlarını Atatürk yene-cektir.

Atatürk'ün ölüsü Atatürk düş-manlarının dirisini yenmeye ka-dirdir.

Bunun içindir umutluyuz ve yarınları güvenle bakıyoruz.

AKBABA

Millet

uyanıyor

Vedat

SAYGEL

S EÇİM sonuçlarını eleştiren iktidar partisi mensuplarından birinin, basına verdiği demecinin, «Millet artık uyanıyor. Uyandıkça da, hangi partinin kendisi için çalıştığını daha iyi anlıyor. Sefaletin ortadan kalkıp, iş kaynaklarının çoğaldığını gördükçe, partisine daha yürekle bağlanıyor.» şeklindeki son kısmını okuyup, gazetemi cebime sokarken omuzuma bir el değdi. Baktım, uyanık vatandaşlardan biri, canımı alacakmış gibi ensemde dikkilmiş duruyor! Ağzımı açmama fırsat vermeden sordu:

— Doktor mu arıyorsun âbi?
— Hayır, dedim.
Doktor aramadığımı belirttim ama, adam bırakacak gibi değil.
— Dişçi lazım mı dişçi?
— Dişçiyi ne yapayım?
— Sağ yanağını biraz şişkince gördüm de... Olur a, insanlık hali... Belki can acısından ne yapması gerektiğini şaşırıştır dedim.

— Sağol.
Tanimadığım biriyle boşuna çene çalmış olmamak için gazeteyi cebimden çıkardım da, sözde küçük illerini okuyorum. Başımı gazeteye suratımın arasına sokup sordu:

— Kiralık ev mi arıyorsun âbi?
Aaa!... Sıkıyaya başlamıştı! İlle yarıdım edecekti!

— İh!
Çevremde bir tur atıp yeniden sordu:

— Satılık emlak falan?...
Biraz sertçe:
— Yok birader, dedim, hiçbir şey aramıyorum!

Daha sert bir sesle:
— Peki, ne bekliyorsun burada? demez mi!

Susmak daha doğru olurdu ama, şaşkınlıktan olacak:
— Otobüs bekliyorum, dedim.

— Nereye gideceksin?
Kuzu kuzu onu da söyledim. Elini omuzuma koyup:

— Yaa, dedi, gördün mü? Sormayı akıl etmesem akşama kadar beklerdin burada.

Meğer beklediğim yerden otobüs durağı kalkalı bir ay olmuş.

— Sen şimdi buradan Çemberlitaş'a çık...

Üşmeden nerelerden geçip hangi durağa gitmem gerektiğini anlattı.

— Sağol, deyip yanından uzaklaştı.

— Yoo, bir «Sağol» la olmaz! diye yapıştı ensemden.

— Eee...

— Burada babamın hayrına durmuyorsun, rehberlik yapıyoruz. Gör bakalım bizi!

Simsarın türlüünü görmüştüm ama, otobüs simsarını ilk kez görüyordum. Örkeyle korku karışımı bir duyguyla evin ekmek parasını sıkıştırdım avucuna. Gerçekten millette yavaş yavaş bir uyanma vardı demek. Eskiden sevabına akıl verirdi, şimdi üste para alıyorlar. Neyse millet uyanmış da, ev ekmeksiz kalsa da olurdu.

Çemberlitaş'a geldim de karşıya mı geçeyim, bu sıradan mı yürüyeyim diye düşünürken:

— Afedersiniz, diyerek tertemiz giyimli, yumuşak sesli, tatlı dilli, insana güven veren yüzlü bir bey sokuldu yanıma.

— Buyrun.
— Bir adres arıyorum da, acaba yardımınız dokunur mu diyecektim.

— Nereyi arıyorsunuz?
Elindeki bavulu ayaklarının dibine

ne bırakıp, ceplerini araştırmaya başladı:

— Aradığım şahsı belki siz de tanırırsınız. Nuri... İnce uzun bir çocuktur. «Sarı Nuri» derlermiş bu semtte ona.

Her şeyden önce semtin yabancıları olduğum halde, ayıp olmasın diye hatırlamak istemiş gibi başladım:
«Nuri, Nuri, Sarı Nuri» diye düşünmeye. Ben düşündükçe karşımdaki:

— Hay Allah! diye kıvranıyor. Şu aksiliğe bakın. İyilik yapayım derken treni de kaçıracam!

Yardım falan edeceğim yok ya, hiç değilse üzüntüsüne ortak olayım diye sordum:

— Önemli bir iş için mi arıyordunuz?

Bir solukta anlattı. Almanya'da çalışıyormuş. Bu Nuri de, «Aman iki elin kanda olsa yurda gelirken ne yap yap, bana güzel bir fotoğraf makinesi getirmeye bak. Fiyatı önemli değil» diyerek mektup yazmış. Arkadaş değil mi, hatırı kalmasın diye bu da tutmuş Avrupa'nın en değerli makinesini satın almış

— Üzülmeysin, dedim, makine her zaman para...

— Para ama, yarım saat sonra gidiyorum. Bıraksam, kime bırakırım? Götürmeye kalksam, bir dahaki gelişimde yurda nasıl sokarım? Bakın, bu işte...

Bavuldan çıkardığı makineyi tutuşturverdi elimde. Ne yalan söyleyeyim, Nuri olmadığımı, yurt dışından istediğini getirecek bir dost bulamadığımı için bayağı üzüldüm. Alacak gücüm olmadığı halde, irademim dışında sormuşum:

— Kaça?
— Orada bizim parayla yediyüz lira, dedi. Burada üçbine vermezler! Nasıl buldunuz?

— Çok güzel.
— Yabancıya gitmesin, beğendinizse siz alın bari, demez mi?

İçim titredi. Akıldan cebimdeki parayı saydım, evin ay sonuna kadar olan geçim parasıyla, çocukların kitap parasıyla, yolum düşerse veririm diye bir kenara ayırdığım taksit parasıyla beşyüz lirayı geçmiyordum!

— Ah, dedim, param olsa bırakır mıydım?

Saatine bir daha baktı:
— Tüü, onbeş dakikam kalmış! Canım sizden de kâr alacak değilim a... Gerçek bedelini ödeyin yeter. Şimdi taa Almanyalara kadar yeni den sürüklemeyeyim bunu.

Gözüm makinede, aklım cebimde ki parada mırıldandım:

— O kadarı bile yok üstümde.
— Birbirimize adreslerimizi bırakalım, üstünü dönüşümde ödersiniz. Siz yanınızda olanı verin.

Beşyüzün yüzünü çıkartmadan ayırarak, gerisini verdim.

— Şu da adresim, dememe kalma-

dı, bavulunu kaptığı gibi:

— Kalsın, diyerek yürüdü. Trene yetişebilirdim ne mutlu bana!

Değerli bir makineye sahip olmanın verdiği sevinçle yoluma devam etmeye hazırlanırken, yanımdan biri:

— Fena aldatıldınız, dedi.

— Neden?

— Daha neden olacak, yetmiş liralık makineyi, dörtüze yutturdu herif!

— Aman, deme!

— Desem de, demesem de yutturdu işte! Almayın diye işaret etmek için gözünüze çok baktım ama, makineden başkasını görmüyordunuz.

— Ne yâni, Almanya'da çalışan bir vatandaşımız değil miydi bana makineyi satan?

Güldü:

— Ne Almanyası birader? Kaşarlanmış dolandırıcının biriydi! Öyle olmasa, yediyüze aldım dediğini, dörtüze verir miydi?

Beynimden vurulmuşa döndüm! Kötü niyetli bazı kimseler eskiden de vatandaş dolandırıcıları ama, kazığı bir ya da iki misli atarlardı!

Aldatıldığımı söyleyen, sırtarak yanımdan uzaklaştı:

— Eee, dedi, devir değişti. Millet uyanıyor. Kimse avantanın bile azına bakmıyor!

Millet gerçekten uyanıyordu ama, her gözünü açan da, galiba önce bizi görüyordu.

İçimdeki tarifsiz sıkıntıyla durağın yolunu tuttum.

Aybaşını nasıl getireceğimi, eşime ne söyleyeceğimi düşünerek bizim sokağa girerken:

— Afedersiniz ağbey, diyerek iki köylü sokuldu yanıma. Kendimi bildim bileli köylülere karşı bir burukluk vardır yüreğimde. Çoğunlukla onlar da aldatılmış insanlardır, ben de... Onlar da modern yaşamın bütün imkânlarından mahrumdur, ben de...

— Buyrun, dedim.

Ağlamaklı, utanç dolu bir sesle:

— Gurbete yeni çıktık ağbey, dedi biri. Yapıda çalışan hemşerilerimizden birini bulup yanında kalacaktık Denişmiş adresi, bulamadık. İş aradık, iş vermediler. Aş istedik, aş vermediler. Dört gündür aha ikimizin de kursağına bi sıcak çorba girmedi.

Anlattıklarının gerisini duymadım bile. Onlardan daha ağlamaklı, daldırdım elimi cebime. İş olsa, iş verirdim. Evim olsa, yatacak yer verirdim. Hiçbiri olmadıktan, ucundan çektiirdiğim bir kâğıt onuğu utanarak ellerine tutuşturdum.

Hemen karşımdaki kahveci, geçerken sordu:

— Ne kestiler senden?

— Kimler?...

— Seni çeviren köylüler...

— Onlar kesmedi, ben verdim.

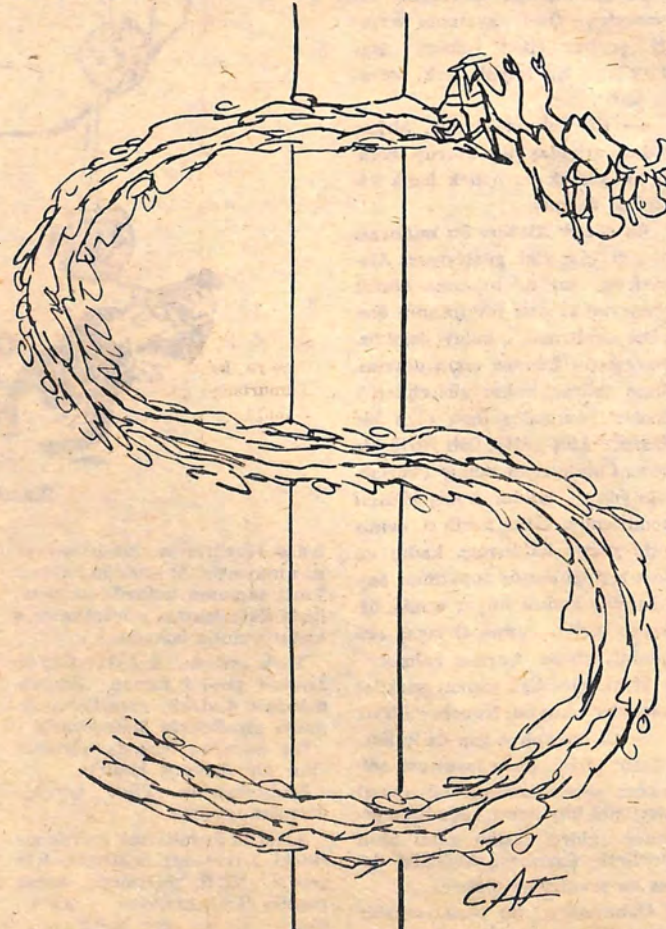
Sokakta kalmışlar da...

Kıkır kıkır güldü kahveci:

— Biliyorum. Az önce aynı dümenle bizi de yoldular.

Yolunmuş bir tavuk gibi eve girerken, üst kattakilerin sonuna kadar açtıkları radyodan, seçim sonuçlarını eleştiren iktidar partisi mensuplarından birinin basına verdiği demec yayımlanıyordu: «Millet artık uyanıyor. Uyandıkça da, hangi partinin kendisi için çalıştığını daha iyi anlıyor. Sefaletin ortadan kalkıp, iş kaynaklarının çoğaldığını gördükçe, partisine daha yürekle bağlanıyor.»

Vedat SAYGEL

Amerikan buğdayı geliyor. — Gazeteler —

YELPAZE

REFİK ERDURAN

P A R M A K

K ARŞIMDAKİ hanımı, bir arkadaşı:
— Çok okumuş kadındır, diye tanıtmıştı.

Ne okumuş olduğunu bilmiyordum. Sözlerine ve tavrındaki sertliğe bakılırsa başlıca kiraatının koca canına okumak olduğu tahmin edilir.

Zira durmadan gençlere, zencilere, «para canlısı» işçilere ve hakkını aramak için güçlüklerle çarpışan başkalarına atıp tutuyor, insanlara yüz vermenin tehlikelerini anlatıyordu:

— Biliyor musunuz karışıklıklar ne zaman olur? İnsanlar sıkıntı çektikleri zaman değil. Şımartıldıkları zaman! Tarihe bakın. Daha önce ezilmiş bir zümreye birdenbire yüz verildi mi mutlaka karışır ortaklık. Şımaran köleler efendilerinin tepesine çıktılar mı dünya altüst olur. Haklar tanınacaksa da yavaş yavaş tanınmalı, yavaş yavaş!

Yavaşlık ölçüsünü açıklamasını istedim:

— Birkaç yıl mı sürsün, birkaç yüzyıl mı?

— Elbette birkaç yüzyıl, dedi. Gülmeye başladım. Sinirli sinirli neye güldüğümü sordu. Söylemedim tabii.

Ama size söyleyeyim.

Tarih ölçülerıyla hakları çabuk tanınmış zümrelerin başında kimler gelir, farkında mısınız?

Kadınlar!

İnanmazsanız bugün en «ileri» geçen ülkelerde bile 1870 yılında —yani bir yüzyıldan az bir süre önce— kadınların ne durumunda bulunduklarını inceleyin.

Göreceksiniz ki kanun açısından hatuncukların o zamanki seviyeleri ile kölelerin, çocukların ya da hacir altına alınmış geri zekâlı yahut bozuk dengeli kişilerin hukukî durumları arasında pek fark yoktu.

Örnek mi istiyorsunuz?

O yıllarda kadınlara tanınmamış olan haklardan birkaçına bakalım:

Mal mülk sahibi olmak.
Mirastan yararlanmak.
Kontrat imzalamak.
Ücret almak.

(Çalışma hakları yoktu demek değil tabii bu. Zavallı kadıncıklar her çağda olduğu gibi o yıllarda da amansızca ve erkeklere kıyasla çok daha kötü şartlar altında çalıştırılıyorlardı. Ama bu çalışmanın ürünü olan para kendilerinin olamaz, kocalarına, babalarına ya da erkek kardeşlerine giderdi.)

Doğurdıkları çocuklar üstünde bile hak sahibi değildi kadımlar. Onlara veli olamaz, hayatlarına karışamazlardı.

Yâni bir baba çocuklarını başkalarına evlâtlık vermeye kalkarsa o konuda karısına danışmak zorunda bile değildi kanun açısından.

Sözde insanlar arasında eşitlik, dayanışma, karşılıklı sevgi falan gibi prensiplere sahip çıkan Hristiyanlık bile o yılların «ileri» ülkelerinde kadını «ahlâk yönünden erkeğin çok gerisinde» sayıyordu.

Papalığın bu iddiasının pek sağlam temeli de şuydu:

İnsanlığın Adem Babasını baştan çıkarak Tanrının gözünden düşüren Havvâ Anamızdır!

Diyeceksiniz ki, o zamanlar o ülkelerde kadın hiç mi korunmuyordu?

Korunuyordu elbette. Karşındaki hanımla konuşmaktan birkaç gün önce hukuk konusunda bir şeyler okurken Ondokuzuncu Yüzyılın bir Amerikan kanunu gözüme ilişmişti.

(Hanımın sözlerine gülmemin asıl sebebi de onu hatırlamamdı zaten!)

Kanun şöyleydi:
«Bir koca, karısını başparmaktan kabın sopayla dövmemez.»

İyi mi?

Üstelik bu da pek koruma sayılmaz, zira başparmak kalınlığının ne olduğu belli değil. Dünyada ne iri elli, ne kaba parmaklı herifler vardır!

Kısacası, zarif hanımcıklara diyeceğim şu:

Aman, siz siz olun, aklınızı uzun, dilinizi kısa, kalbini müstahf tutun, insanlara atıp tutarken zinhar öyle başparmakları hatırdan çıkarmayın!

Refik ERDURAN

— «Ferman padişahın, ağaçlar bizimdir!..»

L İ D E R L E R

DEMİREL

Tanrıya ettik niyazı
Seçime de olduk razı.
Sandıktan biz çıktık yine,
Vâ mi bunun izah tarzı?..

İNÖNÜ

Kaybetmek gayet basit,
Kazanmak namüsaî...
Oylarımız arttıysa
Ecevit'ime ait!

FEYZİOĞLU

Sağ'dayım, sol'a gelmem;
Paşa'ya boyun eğmem.
Yumurtadan çıkmışım
Kabüğümü beğenmem!

BALAN

Adım Hüseyin Balan,
Partiler yalan-dolan...
Biz Alevî değiliz
Yalan, vallahi yalan!

BÖLÜKBAŞI

Seçmen güler lâfıma,
Gidiyor tuhafıma.
Ne zaman imam olsam
Giren olmaz safıma!

AZİZOĞLU

Tavlamıştık Bayar'ı,
Yok seçimin ayarı...
Altı mebusçuk mudur
Oy'umuzun miyarı?..

AYBAR

İrgatlar, marabalar
Cümleye merhabalar!
Vermediğiniz oylar
Yüreğini yaralar!

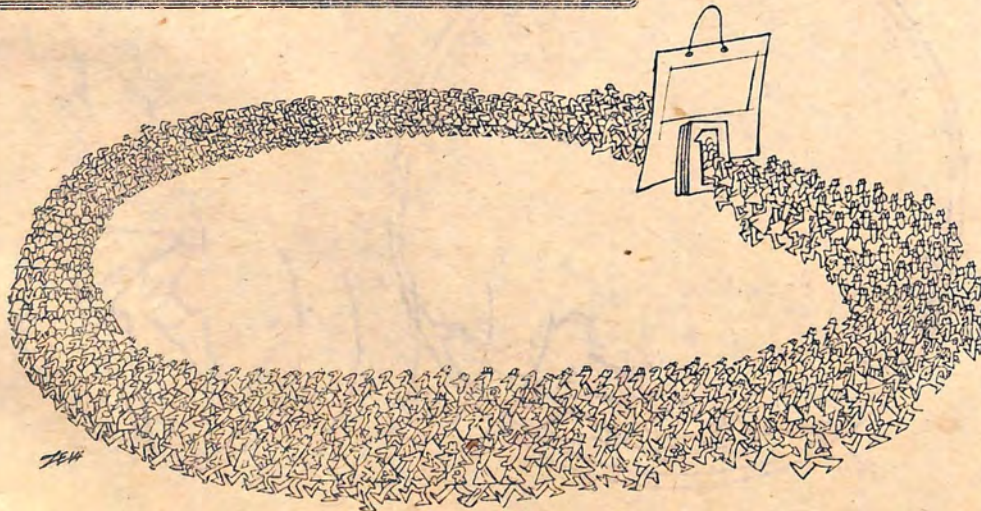
TÜRKES

Komando başbuğuyum,
Partimin buyruğuyum.
Tanrı Türk'ü korusun,
Ben nazar boncuğuyum!

ERBAKAN

Bana derler Erbakan,
Var mı AP'yi takan?...
İşte hem mebus oldum
Hem de Oda'ya başkan!

Mukadder ÖZAKMAN

— Hükümetler değişiyor, memurların durumu değişmiyor. —

UGURSUZ SOKAK

MUZAFFER İZGÜ

BİZİM sokakta önceleri kışın fil çıkamazdı çamurundan, yazın sinek uçamazdı tozundan... Ricalar, minnetler, imzalar, oylar, partitiller, sonunda bizim sokağı asfaltladılar. Eh, mahalledeki sevinci görmeliydiniz artık. Boru değil, belki bin evin insanı bu sokaktan gelip geçiyoruz.

Aradan altı ay geçmedi, bir gün bir de baktık ki ameleler ha bire yolu kazıp duruyorlar. Ulan aman, adamlar yoksa yaptıklarına pişman mı oldular, istedikleri oyu mu alamadılar? Sordum başlarındaki adama:

— Hayrola kardeşim? dedim.

Adam, kasıla kasıla:

— Yolu yeni baştan yapacağız, dedi.

— Aman kardeşim, dedim, idare edip gidiyorduk işte!

— Kardeşim, dedi adam, o seçim yoluuydu. Biz ise şimdi size gerçek yol yapacağız.

Yolun asfaltını söküp gittiler. Odu yine bizim sokak çamur deryası. Hiç olmazsa eskiden daha iyiydi, dizimize dek çamura gömülüydük ama, sırtüstü sulara uzanmıyorduk.

Yine, ricalar, minnetler, imzalar, mektuplar, bir gün baktık, bir yılın araç, bir yılın insan gelmişler bizim sokağı. Bir taraftan beton döküp, bir taraftan betonun üstünü asfaltlıyorlar... Mahalleli bir gün içinde unuttu verdi o sulara iki seksen uzandı kiş günlerini...

«Yaşadık artık, bundan böyle bu yolu Nuh Tufanı bile söküp atamaz» diyorlardı. Ben bile, sadece bu güzel yolu tepebilmek için, çocukların yerine bakkala gider olmuştum.

Ama, kış mevsiminin ilk ayıyla beraber, bir yılın amele sökülün ettiler bizim sokağı. Önce ihtimal vermedik yol için gelmiş olabileceklere... Ama, dört kişi ipleri gerip de kazıkları çakmaya başlayınca mahalleli feryadı bastık:

— Yahu etmeyin! diye.

İşçilerin başı:

— Size iyilik yaramaz ki, dedi.

— Aman kardeşim önümüz kiş, mahvoluruz sonra!

— Yahu size lüğim teşkilatı yapacağız be!

— İyi ama kardeşim, bunu yol yapılmazdan önce düşünemez miydiniz?

— Haaa, dedi adam bak onun o-rasına benim aklım ermez!

Emir verdi işçilere:

— Kazın!...

Sokak oldu bizim köstebek yuvası... Bizlerse, bir numaralı tel cambazları...

— Hanım, oraya basma, buraya bas, buraya basamazsan gel bağırma bas, yapış şu toprak yığınına, al bir derin nefes, şimdi tahtanın üzerinden, türlü söyleyerekten...

Caaaat!...

Üç ay geçmedi, mahalle sakatlar mahalleli oldu çıktı. Kiminin kolu kırık, kiminin bacağı. Artık analar çocuklarına:

— Üstünü niye kirlettin? diye sormuyorlardı. Çünkü, yumurcakların cevapları hazırdı:

— Çukura kaçtım!

Öğrendik artık, ne desen, ne yap-san boş. Bu adamlar kiş gelince kazıyor, yaz gelince dolduruyorlardı. Gerçekten de öyle oldu. Mayıs ayıyla beraber künkler döşenmeye, bızler yerine oturtulmaya, kanal yolları yapılmaya başladı. Ağustos ortalarında ise, yolumuz yamalı olmasına

rağmen eskisinden daha güzel olmuştı. Tüm mahalle sevinçten uçuyorduk:

— Allah razı olsun ilgililerden. Sağolsunlar, bu kiş da bize zından etmediler! diye.

Fakat bir sabah yine kazma sesleriyle uyandık.

— Amanın komşular bu ne ki? Komşumuz Rifat bey:

— Galiba haberin yok aydan, dedi.

— Aman Rifat bey kardeşim, ne ayı?

— Yahu kardeşim Ekimdeyiz E-kimde. Nerdeyse kiş geliyor.

Fırladım sokağı. Amele başına:

— Kardeşim, dedim, hayrola?

— Su borusu döşeyeceğiz, dedi.

— Şey, geçen yıl kazdığımızda...

Lafımı ağzama tıktıverdi:

— Ne bilirdik öteki mahallenin suyunun az geleceğini? Orda oturanlar da ümmetli müslüman...

Kazdılar yine asfaltı... Kırdılar yine betonu... Oydular yine güzelim yolu... Ve de bırakıp gittiler...

Ricaya, minnete ne gerek, adamların programları belli, kişin oya-caklar, yazın yapacaklar... Nitekim öyle oldu. Mayıs ayıyla beraber su borularını döşediler, Haziranda kapattılar, Temmuzda betonladılar, Ağustosta asfaltladılar.

Tüm mahalle artık Ekim ayı gelince tetik üzerindeydik. Kimimiz gidiyor Eyüp Sultan'a duaya, kimimiz gidiyor fakirlere sadaka dağıtmaya...

«Ulu Tanrım, sen yolumuzu bize bağışla!»

Dualar, adaklar, yalvarmalar, yakkarmalar kâr etti mi sanki? Ekimde yine kazdılar bizim sokağı...

— Hayrola ustalar?

— Telefon teli döşeyeceğiz!

— Yahu, bunu şey, zamanında...

Lâf yine ağzımıza tıktıldı:

— O iş belediyenin, bu iş Ulaştırmanın...

Allah razı olsun Ulaştırmadan, e-

lini çabuk tutup telleri üç ayın içinde döşedi de, biz de kişin geriye kalan beş ayında cambazlık etmekten kurtulduk...

Ve de artık unutmuştuk yol meselesini... Ne zaman ki Eylül ayında kazmalar ötmeye başlayınca, tüm mahalleli:

— Eyvaaaah! çektik yine. Yahu kardeşler bu da ne ola ki?

Tombiş suratlı ustabaşı, sırtarak:

— Elektrik teli döşeyeceğiz, dedi.

— Aman kardeş, dedik, biz razı-yız telimiz üstten gitsin.

Adam, düşman cephesine düşmüş gibi:

— Ya vatanın güzelliği! dedi...

— Yahu kardeş vatan güzelleşiyor ama, biz mahvoluyoruz biz!...

— Orası beni elâka etmez. Ben aldığım emri yaparım.

— Siz kime bağışlıyorsunuz?

— Belediyeye.

Mahallece yine çektik:

— Eyvaaaah!...

Tombiş sordu:

— Niye evvah?

— İş belediyenin işi, kiş geçme-den bitmez de ondan...

Güldü tombiş:

— Yazın da yapışa iyi ya, dedi. Bütçeye kazma parası koymuşlar, yapma parası koymamışlar.

— Yahu, bütçede hem kazma, hem de yapma parası olduğu zaman yapamaz mıydınız bu işi?

— O beni elâka etmez. Sen git o-nu âmirlerime sor! Ben bi görev aldım mı, yaparım...

— Yap kardeşim, yap!

İki tane karşılıklı kanal açıp, top-rağı da kağıdımla yolun ortasına yığıldılar ve de çekip gittiler. Artık, aşkolsun bu sokaktan geçebilene...

Ama biz geçtik...

Adamın dediği doğru çıktı. Koca

bir kiş geçti üzerinden, bizim sokağı elini uzatan Allahın kulu çıkma-dı. Nihayet, Temmuz ortalarında ameleler gözüktüler. Bir ay işimize toz bulutları arasında gittik geldik. Sonunda betonladılar, asfaltladılar yolu...

Artık tüm mahalleli emindik, bun-dan böyle bu yol bir daha kazılırsa yüzde yüz ya define için kazılırdı, ya da petrol kuyusu için... Çünkü, toprağın altına ne gibi medeni şey gerekse, sağolsun ilgililer, hepsini taksit taksit koymuşlardı...

Kasım geçti, tıs yok, Aralık geçti, tıs yok...

— Eh, diyorduk, bu kiş rahatız...

Bakkal Şakir efendi ise, boyuna dualar ediyordu:

— Hey Yüce Tanrım, ne defineni isteriz, ne de petrol kuyunu, sen bize yolumuzu bağışla, yeter!... diye.

— Ocak, Şubat da öyle geçti... Ama, Mart bir der demez, mahalleyi yine kazmalılar doldurdu.

— Ulan hangi kanı bozuk ihbar etti bu sokağın altında define, ya da petrol kuyusu olduğunu? Kim bu bozguncu?... diye bağırıldı.

Amelelerin başındaki, kısa boylu, şişman adamın yanına koştum. Adamın yakasını tutup:

— Yok kardeşim, size kim söyle-diye yalan söylemiş, vallaha billâha yalan söylemiş, yok, bir dirhem gaz yok... Sonra define de yok...

Adam, aptal aptal suratına bakıp:

— Ne gazı, ne definesi yahu? dedi.

— Siz buradan gaz veya define çı-karmayacak mısınız?

— Kim dedi yahu?

— Niye kazıyorsunuz öyleyse?

— Alt geçit yapacağız!...

— Ne???

— Alt geçit...

— Pekiyi, ne kadar zamanda biter bu alt geçit?

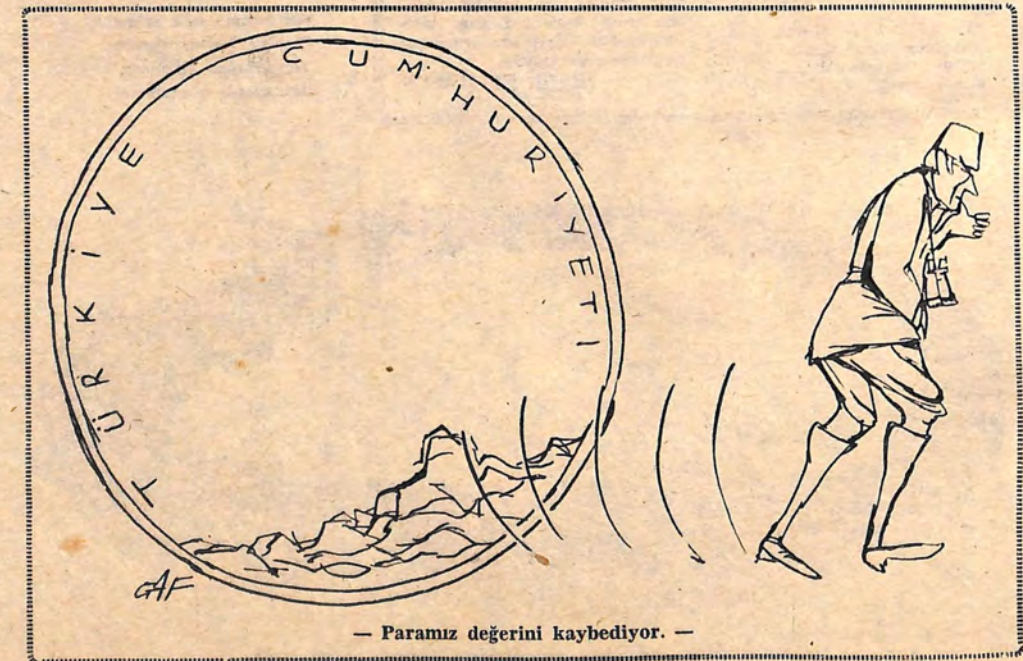
— Vallahi belli olmaz ki, ben de-yim beş sene, sen de on sene!... Pa-raya, bütçeye bağlı bu işler...

O günden sonra yol oldu bir mağara. Dehlizler, labirentler, yeraltı suları, oyuklar, kovuklar, sarıklılar, dikitler... Ve de mağara duvarlarında ilk insanların yazı ve resimleri...

«İşeyen eşektir», hemen onun altına da işeyen bir eşek resmi...

Şimdi peyderpey taşıyoruz bu u-gursuz semtten...

Muzaffer İZGÜ

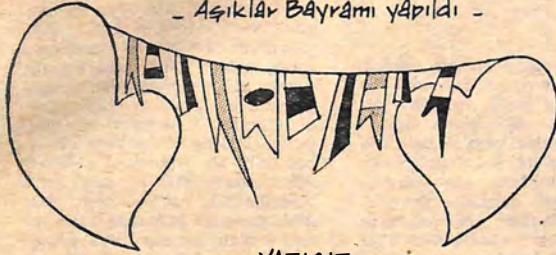

— Paramız değerini kaybediyor. —

ayna

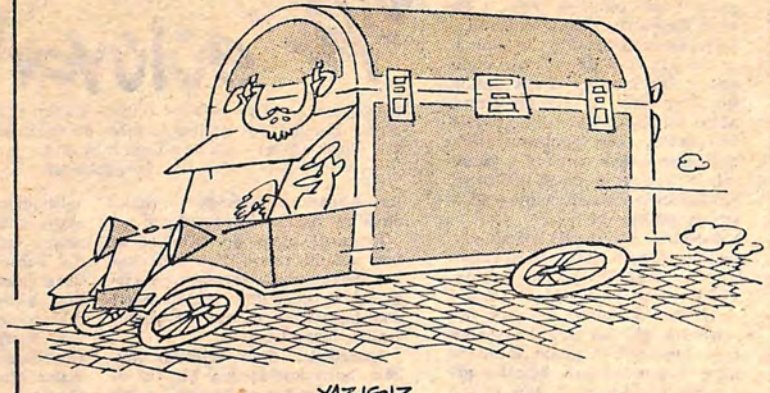
Semih Balcıoğlu

- Aşıklar Bayramı Yapıldı -

YAZISIZ

- Şoförler Ordu Yardımlaşma gibi bir sandık kuruyorlar..

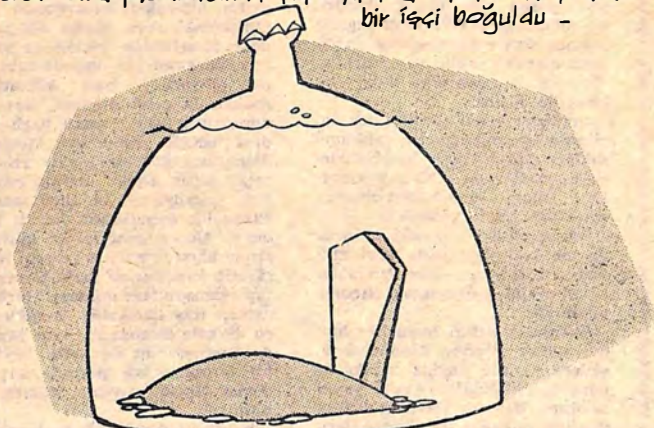

YAZISIZ

GELECEK PROGRAM !..

- Bir bira fabrikasında şişe yıkama kazanında yıkanan bir işçi boğuldu -

HER ZAMAN OTOMOBİL ÇIKMAZ !.

YEDİ

PAZARTESİ

Adalet aşkı

«Sosyal alanda her yeni yıla girdikten sonra; politik alanda her seçimden çıktıktan sonra yöneticilerden ilk istenen şey nedir?» diye sorular, uzun boylu düşünmeden cevabını verebiliriz: Zam istenir!

Yine öyle oldu. Yabancı film oynatan sinemalar zam istiyor.

Niçin? Kendi deyimleri ile bilmem kaç yıldır değişmeyen bilet fiyatlarını adil hale getirmek için.

Dolmuşçular zam istiyor.

Niçin? Yine kendi deyimleriyle, günden güne artan hayat pahalılığı karşısında, hat ücretlerini adil hale getirmek için.

Lokantacılar zam istiyor.

Niçin? 1961 yılının hayat şartlarına göre düzenlenen tarifelerine, geçen sekiz yılın fiyat artışını da ekleyerek, gelir-gider arasındaki adaletsizliği kaldırmak için.

Ey adalet ey! Görüyorsun senin uğruna ne külfetlere katlanıyoruz. Parayı pulu bir yana ittik, vallahi zedelenmeden için zam üstüne zam yapıyoruz!

Hani yüreğimizde şu sarsılmaz sevgi de olmasa, kazancın azlığı, çokluğu kimin aklına gelir?

SALI

Anlaşıldı!

Amerika'da patlayan bir bomba, Türkiye'yi yerinden oynattı!

Adı geçen bomba ne atomdu, ne hidrojen, ne kobalt...

Mercimek kadar bir şey bu. Tatlandırıcıda kullanılıyor. Adı: Siklomat!

Bombanın tahriri değil de, «Siklomat»ın tahlili mesele oldu bizde. Şeker hastalarının aldıkları ilaçlarla, bazı gıda maddelerinin tatlandırılmasında kullanılan «Siklomat»ın kanser yaptığı Amerika'dan duyulur duyulmaz, Türkiye'de bir tartışma-dır başladı.

«Henüz tahlil sonuçları alınmakla beraber, yurdumuzdaki sosyal içkilerde «Siklomat yoktur» diye ilk demeci Sağlık Bakanımız verdi. Ardından profesörlerimizden biri, «Yurdumuzda da kullanılan bu maddenin kansere sebep olduğu eskiden beri biliniyor» dedi.

Ondan sonra başladı birbirini tutmayan demeciler ve açıklamalar.

Sağlık Bakanlığı, «Bir yandan tahlil sonuçlarını beklerken, diğer taraftan sordüğümüz firmalar bu maddeyi kullanmadıklarını açıkladılar» diyor, profesörlerimiz, «Türkiye'de bu tahlili yapacak bir laboratuvar bile yoktur» diye iddia ediyor.

Derken Sağlık Bakanlığının sesi duyuluyor yine: «Siklomat'ın ithali yasak edilmiştir. Kullanıldığı yerler hakkında ise Amerika Sağlık Bakanlığından geniş bilgi istenmiştir.»

Anlaşıldı, anlaşıldı... Yormayın kendinizi.

Siklomat'ın kanser yaptığını biliyoruz da, «Kullanılması tehlikeli» diye halkı uyarmayı akıl etmiyoruz.

Kullanılması mümkün görülen gıda maddelerini tahlile gönderiyoruz da, açıklama yapmak için tahlil sonuçlarının beklenmesi gerektiğini akıl etmiyoruz.

Laboratuvar kuruyoruz da, tahlile yeterli olup olmadığını hesaplamayı akıl etmiyoruz.

İşin garibi ünlü maddeyi ithal ediyoruz da, kullanılmış olacağını akıl etmiyoruz.

Akil etsek oturup kalkıp, «Yiyecek

ve içeceklerimizde bu madde yoktur» diye demeciler verebilir miyiz?

ÇARŞAMBA

Kolaylık

Bir şişe rakı içen Karadenizli bir vatandaşımız, bütün Yunanistan'ı dolaşmış.

Bir süre önce başka bir vatandaşımız da, rakı sayesinde Bulgaristan'ı baştanbaşa dolaşmış gelmişti. İyi iyi... Turizmde olsun millet işini kolaylıkla yürütsün bari.

Yurt dışına mı çıkmak istiyorsunuz? Ne turist döviz, ne pasaport dairesi... Cebine beş on lira koydun mu, dosdoğru Apostol'un meyhanesini!

PERŞEMBE

Bizim yerimize

Yine ne oldu diyorduk, sabah karlığında radyo ve gazetelerden öğrendik haberi: «Ana borunun patlaması, İstanbul'u susuz bıraktı!»

Nasıl anlatsak bilmem ki... İnsan değil ki, «Sabret aslanım, senin dertlerin de gün gelir biter» diye bükün kulağını. Maden bir boru bu... Halkın çektiği sıkıntılara bakıyor bakıyor, sabrı taşınca bizim nam-ı hesabımıza «Bom» diye kendi patlıyor!

CUMA

Kim kimi benzetecek?

Bir ihbardan öğrenildiğine göre, liste dışı kaçak malların serbestçe satıldığı Viyana Fuarındaki Türk pavyonu, Mahmutpaşa'ya dönmüş.

Geçenlerde bir futbol adamı da şöyle söylüyordu: «Futbolumuz, Avrupa'nın Bitpazarı'na döndü!»

Telaşlanmanın hiç gereği yok bize. Plânlı, programlı bir rota izliyo-

GÜN

ruz. Elbet futbolumuz Bitpazarı'nı, Avrupa fuarlarındaki pavyonlarımız Mahmutpaşa'yı andıracak. Giderssek, ülkemizi Ortak Pazar'da bu iki çarşımızla temsil edeceğiz ancak!

CUMARTESİ

Hoppalaaa!

Bir işe «Seçim» girmesin. Mübârek girdi mi, hemen konunun anlamı değişiyor. Bakarsınız gazetelerde bir haber: Falan esnaf derneğinin seçimi yapıldı. Sonucunu ararsınız, birtakım rakamlar dikilir karşınıza: «İki ağır, beş hafif yaralı var!»

Filan sendikasının başkanlık seçimi için hazırlıklar yapılır, ertesi gün şöyle bir haber alınır: «Tasların, sopalarnın konuştuğu seçimde iki taraf birbirine girdi! Şu kadar yaralı var!»

AP. mi kazanacak, CHP. mi merakıyla Genel Seçimler yapılır, kimin kazandığından önce şöyle bir haber alınır: «Seçimlerde yedi kişi öldü!»

Şimdi bir başka seçim haberi var önümüzde. Okuyalım: «Hacettepe Üniversitesi Talebe Birliği seçimi yapıldı. Beş yaralı var!»

Ne oluyor bize kuzum? Yaptığımız nedir? Seçim mi, kesim mi?

PAZAR

Aman kalalım!

115 kilometrelik yolu olan İstanbul'un 140 bin arabası bulunduğunu ve halen ortalama olarak günde iki yüz kişinin ehliyet aldığını belirten yetkililer açıklıyor: «İki yıl sonra İstanbul halkı yaya kalacak!»

Aman kalalım. Yeter ki, taşıtlarının kımıldaması mümkün olmayan bu şehirde, yürüyecek yolu bulalım!

RUSLAR, İngiltere'nin en büyük ve dünyanın en ünlü mizah dergisi PUNCH'ın genel yayın müdürü William Davis'i Rusya'yı ziyarette çağırıyor. Doğrusunu isterseniz, bu, çok önemli bir olay. Çünkü, bir memlekete bir mizahçı davet etmek, bir toplumun en önemli sırrını karşı tarafa açıklamak demektir. Gerçekten, bir toplumun gülüp gülmemesi veya ne derece güldüğü, o toplumun nasıl bir hayat sürdüğünün anlaşılmasında en önemli anahtardır.

Rusların bir İngiliz mizah dergisinin yöneticisini çağırmaları boşuna değildir. Bilirler ki, İngilizler, karşılarındaki ayrı bir ideolojinin insanları da olsa gerçekleri büyük bir tarafsızlıkla ortaya koyarlar. Nitekim Punch'ın genel yayın müdürü, «Ruslar gülen bir toplum mu?» adlı röportaj yazısını yayınladığı Punch özel sayısının kapağında İngiltere'yi yeren bir Rus karikatürü yayınladı. Bu karikatürde İngiliz arslan dört ayağına zincir vurulmuş olarak görülüyor. Vurulan zincirler de Amerikan doları biçiminde çizilmiş.

İngilizler kendi aleyhlerinde karikatür yayınlamaktan çekinmedikleri gibi bu çeşit karikatürlere kızmazlar da... Sadece gülerler... Çünkü İngiliz toplumunun en büyük silâhı gülmektir.

Dünyanın hem en nazik hem de en korkunç silâhı olan gülmenin işleyişini—hele Rusya'daki işleyişini—öğrenmek istemez misiniz?

Akbaba okurları bunu her halde merak ederler düşüncesiyle, sizlere, ünlü İngiliz karikatür dergisi PUNCH'ın genel yayın müdürü William Davis'in Rusya dönüşü kaleme aldığı izlenimlerini aktarmak istedik. William Davis'in 5 milyon tiralı Rus mizah dergisi Krokodil'den birkaç karikatür alıp yayınladığı Punch'ın özel sayısında Rusya hakkında şunları anlatıyor...

Bir Rus gazetecisinin, mizah dergilerinde memleket yöneticilerine çatmaya müsaade edilip edilmediği sorusuna verdiği cevap «Böyle bir şey lüzum yok ki...» şeklinde oluyor. Bir makalede veya karikatürde yüksek kademelerdeki yetkilileri tenkid eden kısa zamanda işinden atılabilir.

Stalin ve Kruşçev gibi liderlerin komünist kurallarına aykırı davranarak her türlü suçu işlemiş oldukları resmen kabul edilse de, geçmişteki bu durumu, halihazır liderleri tenkid için bir gerekçe sağlamıyor.

Sovyet mizah dergileri yıllar boyunca hep aynı yabancı hedeflere saldırmışlardır.

Bu hedefler arasında Amerika başta gelmektedir. İkinci hedef-

Ruslar gülüyorlar mı?

Memleket olayları üzerine olduğu kadar dünya olayları üzerine de daima hassasiyetle eğilen Akbaba, bu sayısında, okurlarına, Rusya'ya davet edilen ünlü bir İngiliz mizahçısının ilginç bir yazısını sunmaktadır.

leri Alman militarizmi ve üçüncüsü de İngiliz emperyalizmi.

Rusların ayda üç defa çıkan beş milyon tiralı Krokodil mizah dergisindeki karikatürler çizgi olarak genellikle iyidir; fakat konular tekrar tekrar ele alındığından biraz bayattır.

Amerikalıyı daima silindiri şapkalı, harb kundakçısı bir tip olarak çiziyorlar. Bugün artık New-York borsasında silindiri şapkalı tek bir kişinin bulunmadığını, Amerikan halkının Vi-etnam'daki veya başka bir yerdeki savaşlardan bıkmış ve yorgun olduğunu göz önünde tutmadan çiziyorlar. Batı Almanlar muhakkak celik miğferli, kaz a-dımı yürüyüşlü, gamalı haçlı ve dost bakışlı Amerikan kumandanlarının önünde şevkle resmi geçit yapan tipler olarak çiziliyor. Almanya'nın 24 üncü yılına basan bir demokratik hayatı olduğu, Alman gençlerinin militarizme karşı oldukları ve yeni Nazî'lerin kendilerine fazla taraftar toplayamadıkları noktası hiçbir zaman Rus karikatür dergilerince dikkate alınmıyor. Aynı şekilde İngiltere'nin de artık büyük bir imparatorluk peşinde koşan devlet olmadığı nazarı itibara alınmıyor.

Krokodil dergisi, Çekoslovakya olayları karşısında susmuştur. Buna, sayısı beş milyonu bulan okuyucularının dış politikayla ilgilenmedikleri sebep olarak gösteriliyor. Peki ama, Amerika hakkında tekrar tekrar ele alınan konular dış politika değil mi? Ne var ki fazla soru sormamak gerek.

İnsanın dikkatini çeken noktalardan biri, Pekin'le Moskova'nın neredeyse savaşın eşiğinde bulunmalarına rağmen, Krokodil ve diğer küçük Rus mizah dergileri, Çinlileri kırmamak için ellerinden gelen gayreti sarfediyor gibiler. Bu tutum, hiç şüphesiz, hükümetin resmi görüşünü yansıtır; fakat, aynı zamanda Krokodil dergisi yöneticileri, okuyucularının büyük kısmı yumuk gözlü olan Asya Cumhuriyetleri okuyucularını darıltmamak için çirkin Çinli tipler çizmeye yanaşmıyorlar. Krokodil'in genel yayını müdürü, beş milyon basan bir derginin, halkın bölgesel ö-

zelliklerine karşı saygılı davranmaya dikkat etmek gerektiği fikrinde. Genel yayın müdürü Mam-mil Semenov şöyle diyor: «İnsanların gelenekleri veya değişik ırklara aidiyetleri dolayısıyla taşıdıkları özelliklerle alay etmiyoruz. Krokodil dergisi, örneğin, Gürcüler ahımlar diye palabıyık tipler çizmez; çünkü Gürcüler kaytan büyük bırakmayı severler.»

Krokodil dergisinin başına getirilmeden önce birçok gazetelerde çalışmış olan Semenov'un, seks karikatürlerinin daha ziyade pespaye olanlarına karşı tutumu serttir.

Yazarlar ve karikatüristler siyasi bakımdan mevcut kısıtlamalardan hoşlanmıyorlar ama, kendilerini teselli eden üç neden var. Birincisi, yüksek seviyede politikayla hallen sadece pek az bir kısmının ilgilenmesi; ikincisi, gazetelerin aksine, mizah dergilerinin bir sürü istatistik, demegler ve Rusyadaki politika hayatının özelliklerinden olan ideoloji övücü yazılar yayınlamak mecburiyetinde olmamaları. Gerçi siyasi liderlere çatmalarına müsaade edilmiyor ama, hiç olmazsa onları methetmek zorunda da değiller. Üçüncü teselli nedeni de Sovyetler Birliğinde en büyük suçlar olarak kabul edilen bürokrasi (kırtasiyecilik) ve verimsizlik aleyhinde veryansın edebilmeleri.

Krokodil bu konuları işlemek üzere kadrosundan 3 kişi tahsis etmiş durumda. Bu yazarlar heyeti, yazı ve karikatürlerle okuyucuların şikâyetlerine tercüman olurlar. Şöyle ki, okuyucu bir memurun keyfi hareketi ve kabalığı, bir bakkalın yolsuzluğu veya akan bir damın sorunlusu hakkında şikâyetle bulununca bu 3 kişilik heyet bu şikâyetleri inceler ve şikâyetlerde gerçek payı varsa zanlıları ismen ve şahsen Krokodil dergisinde karikatürize eder. Şayet sonradan zanlılar haklı çıkarlarsa Krokodil yanlışlıktan ötürü özür diler. Şayet bir memurun yanlış davranışı vârit görülmüşse çıkan karikatür üzerine tenzili rütbeyle uğrayabilir. Bu gibi meselelerden ötürü çıkan dâvalar pek önemli değildir, çünkü iftira dâvaları bizdeki gibi

büyük para tazminatlarını gerektirmemektedir.

Genel yayın müdürü Semenov işinden memnun bir mizahçı. Çünkü devlete bir kırtasiyecilik ejderhası gözüyle bakılınca kendisini bu ejderha ile mücadele eden biri olarak görüyor ve bu görevi yerine getirmekten zevk alıyor.

İngiltere'de kırtasiyecilik var sananlar Rusya'yı görmeliler. Yapacağınız bir iş için dolduracağınız işlerin ardı arkası kesilmiyor, küçük memurlar nobran davranıyorlar ve en küçük işler de bile karar vermekten kaçınıyorlar. Aslına bakarsanız Rusya'nın dört bir yanındaki köylü ve diğer vatandaşlar için asıl zorba Kremlin'deki şahıslar değil, kendini yaşadığı bölgenin kralı sanan küçük memur veya yetkili şahıslar.

Organizasyon noksanlığı her çeşit hizmet alanında kendini gösteriyor. Şayet Moskova'da bir otelde yemek yiyecek olursanız elinize menü verilmenden önce yarım saat beklemek zorundasınız. Normal bir öğle yemeği iki saat sürüyor.

Bütün bu durumlar, Rus toplumunu güldürebilmenin zorluğunu ortaya koyan noktalar, fakat Krokodil dergisi Rusların gülmelerini sağlamak için elinden geleni yapıyor. Örneğin, Moskova'da ardı arkası kesilmeyen kuyruklarla bir hayli alay eder. Hatta Krokodil'in yazı işleri müdürü bana, «Kuyruğa girmek için de bir kuyruk beklemelisiniz» deyip gülüyordu.

Alay konusu edilen konulardan biri de otomobil için yedek parça bulma zorluğu. Bu konuyla ilgili karikatürlerden birinde, fabrikadan çıkan bir otomobilin hemen yanbaşıda kurulan tamir dükkânına girdiği görülüyordu.

Şimdi de sizlere Krokodil dergisinin hazırlanışından bahsedelim...

Krokodil'in karikatüristleri haftada bir dergi binasındaki mütevazı bir salonda toplanırlar. Bu toplantılardan birinde hazır bulununama müsaade ettiler. Toplantı başlamadan önce yamına gelen genel yayın müdürü Semenov güzel bir espri yaptı. Şimdi, dedi, karikatüristlerin yapıp ettikleri karikatürleri hep beraber oturup inceleyeceğiz. Rusça bilmediğin için sana haber verdim... Şayet önümüze karikatür sunulduğunda lütfetli bir kahkaha duyarsan bil ki karikatür kötüdür. Çünkü güzel olunca kimse sır vermek istemez ve ortahğı derin bir sessizlik kaplar.» (Sonu gelecek sayıda)

Reşit AŞÇIOĞLU

Bir şarkıdan ilham :

— «Seni uzaktan sevmek aşkların en güzeli!..»

Şehirde sık sık arama - tarama yapılacak. — Gazeteler —

BİZ, vatan görevimizi yapıp köyümüze dönünce gördük ki, yaştlarımızdan başı bağlanmadık bir kendimiz kalmışız. Ee, evlenmek para işi... Biz de köyün en fakirinin mahdumu ve de mirasçısı olduğumuzdan, para pul hak getire... Köyde en ucuz kızın başlığı üçbin lira... Biz, üçbin lira söyle dursun, üçyüz lirayı toplu olarak görmemişizdir. Ve dahi otuz lirayı bir arada gördüğümüz günler, tek elin parmaklarıyla sayılacak kadar azdır.

«Oğlum Zekeriya» dedik kendi kendimize, «Bu gidişle yaştlarının çocukları evlilik çağına girerler, hatıta çocuk çocuğa karışır da sen yine bekâr kahırsın. Ayağını denk al.»

Dedik ve kara kara düşünmeye başladık. Düşünceyle çıkar yol bulunacağını bilsek, günlerce, aylarca düşünmeye razıyız. Lâkin fazla düşünmenin olsa olsa keçilere hafiften yol vermeye yarayacağını biliriz. İnce hastalığa tutulmak da caba...

Askerlikte arkadaşlarımızdan çokluk dinlemişizdir. Bazı yerlerde, oğlan kızın babasına başlık vereceğine, kız oğlana çeyiz götürürmüş... Hatıta bazı köylerde bir kız çocuğu doğdu mu, babası beş altı kavak dikirmiş. Kız büyüyüp gelinlik çağına girince, kavaklar da boylandı arşı âlâyı tutarmış. Kavak deyip geçmemeli... Beheri ikibin beşyüz liradan alıcı bulursa, altı kavağı olan bir kızın çeyizini varın hesap eyleyin...

Biz böylece yanlış bir yerde olduğumuza için için üzülürken, derdimizi bir süre unuttuk. Daha doğrusu unuttur gördük. Neden derse niz; evlenmek, çocuk çocuğa karışmak önemli şey, lâkin, karın doyurmak ondan daha önemli. Karın doyurmak içinse çalışmak gerekli... Böylece de, baba mesleği olan ırğatlığa başladık. Çalışmanın bir iyi yanı da, insanın kafasındaki kötü düşünceleri ayırık otu gibi ayıklamasıdır. Bu minval üzere, yaşayışımız daha bir düzene girdi. Manastır keşişleri gibi kadınsız hayatımız, daha bir katlanırlı oldu. Kafamıza kalısa, bu böylece sürer giderdi. Şikâyetçi de olmazdık. Gelgelelim, gönlümüzün işi içine girince, her şey değişti. «Gönül ferman dinlemeye» demişler. Bizim gönlümüz de bu «başlık» fermanını dinlemedi. Tutup bir güzele yaptık abayı...

Gönlümüzün görüp gönlümüzün

sevdiği güzel, onyediyi yaşında bir ceylân... Bizim gönlümüzde dünya güzeli ya, başkalarının gözündeki, bilinmez. Neyse ki gönlümüz kesemize göre değilse bile, öyle zengin gönüllerden de değilmiş. Kızın başlığı dörtbin lira... Yanlıp da on bin liralık bir kıza vurulsaydık, o zaman temelli hâpı yutmuştuk...

Bir sırasını düşürüp gönlümüzün sultanıyla iki çift söz edebildik sonunda... «He mi, ı-ıh mı?» diye sorduk. Pek «he» demediyse bile, «ı-ıh»

«Lâkin...»

Lâkin...

«Kızının başlığı...»

Biliyoruz. Dört bin kayme...

«Zamanı biliyorsun oğlum Zekeriya...»

Onu da biliyoruz. Geçim zor. Bu

üzden...

«Bu parayı verebilir misin?»

«Veririz evvelallah» dedik, «Veririz ya, şunu bir kolay yolu... Söz

gelimi, şu kadarını peşin, kalanını da nikâhtan sonra azar azar...»

sevdiğimize kavuşacağız. Ne yapar ne eder, altı ayda bu parayı biriktiririz. Kızı aldıktan sonra gerisi kolay. «İki gönül bir olunca samanlık seyrân olur» dememişler boşuna. Uzatmayalım, biz altı ay, şu iş kötü, şu iş iyi demeden gecemizi gündüzümüze katıp çalıştık. Gırtlığımızdan kestik, sigaramızdan kestik. Tanrının inayetiyle parayı bir güzel tamam ettik. Yeniden kayın pederin kapısını tıklattık...

Vardığımızda kahvesini höptürdetliyordu. Okuduğu gazeteyi bir kenara koydu:

«Hoşgeldin oğlum Zekeriya.»

«Hoşbulduk» dedik. Birer sigara içesiyse, kayınpeder olacakra havadan sudan konuştuk. Sonunda destur deyip söze girdik:

«Parayı tamamladık sayende...»

«Ne kadar biriktirdin oğlum Zekeriya?»

«Tastamam dörtbin sayende...»

«Az oğlum Zekeriya.»

Etme eyleme... Nerede kaldı verdiğin söz?... Bu yaşında utanmadan bize yalan mı söyledin yoksa?... Bunları demeye kalmadan, az önce okuduğu gazeteyi burnuma tuttu: «Oku oğlum Zekeriya.»

Heceleyerek okuduk:

«Paranın değeri yüzde otuz düştü.»

«Anladın mı oğlum Zekeriya?»

Anlamamıştık. Anlattı:

«Yâni bu şu demek: Cebinde yüz liran varsa, bunun gerçek değeri yetmiş liradır. Bin liranın değeri yediyüz, dörtbin liranınki de ikibin sekizyüz liradır aslında. Bu hesapça senin şöyle böyle ikibin lira daha biriktirmen lâzım.»

Anlar gibi olduk sonunda... Paranın değeri neden düşerdi, kim düşürdü bilmedik ama, kabak yine bizim başımıza patlamıştı. Bir şey söylemeden çıktık kayınpeder olacağın yamandan.

«Oğlum Zekeriya» dedik kendi kendimize, «Para biriktirmeye devam mı, yoksa bu sevdadan vazgeçmek mi?»

Günlerce karar veremedik. Biz böyle iki cami arasında binamaz kalmış sofı örneği düşünürken, bir de duyduk ki, gönlümüzün sultanını bir yeni yetmeye nikâhlayvermişler. Cebimizdeki değeri düşmüş dörtbin liramızla elimiz boğrutmüzde kalakaldık.

Sulhi DÖLEK

9

da demez gördü. «Babam bilir» deyip kaçtı yanımızdan...

Babasının bildiğini biliriz... Birincisi, bizde dörtbin lira başlık parası bulunmaz. İkincisi, kıza alsak bile geçindiremeyiz... Böyle düşünür babası... İçimizdeki yangın alevlendi büsbütün. Bir yandan çalışıp kenara üç beş kuruş koymaya çabalayarak, bir yandan da aşk ateşine yanarak günler geçip gitti.

Sonunda yüzümüzü kızartıp kayınpeder olacağın karşısına dikildik. Anlamamış gördük. Derdimizi döktük bir tamam... «Gönderecek dünlünüz bulunmadığından kendinizi geldik» dedik. «Allahın emri, peygamberin kavliyle...» dedik.

«Ne diyeyim» dedi, «Tanrı yazdıysa...»

«... bozsun» diyecek sandık Demetli.

«Hayırlısı olsun» deyip sustu. Bir sigara yaktı. Tabakasını bize uzattı. Biz de kendimize bir kayınpeder sigarası sardık. Sigarayı ateşleyip dinlemeye hazırlandık...

«Senden iyisini bulamam oğlum Zekeriya...»

Bu iyi...

«Seni severim oğlum Zekeriya...»

Yine başladık...

«Lâkin...»

Lâkin...

«Bu parayı bütük pürçük ödersen, ben bundan birşey anlamam, bir...»

Üstelik...

«Üstelik, evlendikten sonra bir yandan ev geçindir, bir yandan bana borcunu öde, senin için zor olur...»

Bu yitiden...

«Bu yüzden olacak iş değil.»

Boynumuzu bükmiştük o sırada.

«Ama severim seni oğlum Zekeriya...»

Ya...»

Biliriz.

«Bana sorarsan...»

Evet?

«Başka bir kolaylık düşünelim, derim... Sen yine para biriktirmeye devam et...»

Eey?...»

«Dörtbin lirayı tamamlayınca gel. O zaman kızım senin... Sana altı ay mühlet. Altı aya kadar kızımı kimseye veremeyeceğim. Söz...»

Elini öpüp dışarı çıktık. Deli gönlümüz bir kuş olmuş, kanat çırpıyor. Öyle ya, altı ay sonra da olsa

Yazısız

DÖRT YILDA BİR TEKRARLANAN TARİH

Tabii bir iki sene sonra, ekâbir tribünlerini tutan hanımefendilerin üstleri bunca çig yeşil, ve bangıdan karnızı olmayacaktır. Zaman soldurur! Tabii, «Nâpalım kader» diye yenilgiyi dıstan erkeğe kabul eden eski milletvekilleri yağışlıklarını göstermeyecekler, yüksek memurların sararmışlığını yamacında tribünde. Zaman nıyırır, sarar, merhemler, unutturur...

Başkanlık kürsüsüne çevrili ışık denemeleri yayılıyordu toplantı salonunda... Bir AP'li politikacı hanım, topuzunun bütün ağırlığıyla politi-

kacı... Kardeşlerini selâmlıyordu a-şamalı selâmlarla!

Her zamanın Cavit Ora'l, dandini dandini adımıyla giriyordu toplantı salonuna bozulmayan huzuruyla!

Kınaz Kartal, birisiyle öpüşüyordu avakta, göbeğine varan!

Meclisin sayılı hanım milletvekillerinden Naim Tokgöz, pür öförite, ve pür rayo döpiyes, tebrik top-laya toplaya içeriye giriyordu...

Başbakanın girişine birkaç dakika kala durum buydu...

Bütün politikacıları «koyu renk el-bise» dendi diye bir lacivert elbise yakalamıştı kısıvrak.

RADYO PROGRAMLARIYLA MECLİS

AĞILIŞ

BİZDEN SESLER

VEZNE

OLCAK BAŞI

OYUN HAVALLARI

ALIN ŞU GİRİŞ KARTLARINI, KÖYE DÖNÜNCÜ HERKESE TEKER, TEKER SÖYLE...

KÖYE HABER

KAPANIŞ

— Geç kaldığım için özür dilerim sevgilim... Giyimle o kadar çok vaktimi aldı ki..

TEK TARAFLI ALKIŞ:

Tek gözlü vücut gibi oluyor tek taraflı alkış... Ne tuhaf, İnönü başarı formülü'nü okuduğunda bile, ki tüme hitap ediyordu... Bir taraf alkışladı, öbür taraf heykeller gibi durdu... Daha çok okuyacağımız şey var! Acaba onları ne zaman öğreneceğiz ki?...

Yeminini bile mümkün olduğu kadar enerjik ve gür sesiyle okuduğunda, yine bir taraf alkışladı, öbür taraf suskun kaldı... Her halde Demirel için de, yine «tek göz» alkış olacaktı... Sus pus oturacaktı muhalefet... İki tarafın tutturunu da vermiyor musun Akba-bam? Yer, yer azıcık!

Geçici kabinenin «fânileri» başka başka havalarda ydılar: Kürşat büyükleriyle oynuyordu. Bilgehan'ın bakışları, her zaman-ki baygınlığındaydı, tavanda! Mehmet Turgut, yeni Hamido, fa-zilî olanca sesiyle yemin ederken gülümseydi ve Bilgehan'a eğildi. Açıl-da biraz, yolda o ana kadar içine kapandı sınıksız! Ne düşünüyorsun Mehmet Turgut ki?...

Yemin eden seslerin perdeleri de-ğişiyordu... Çağlayangül, gri kostüm-ler içinde büyük büyük büyük bir ambasördü... Ambasadör ekstraor-diner dedikleri cinsten... Azıcık u-zaklara gitmiş de gelmemiş!

Seyfi Öztürk'ün kara gözükleri «srı vermiyordu»... Başbakan hep gülümserdi.

Tek gözlü alkışlar, dolu veya ha-fif, patlayıp söniyordu, sesler ve şiveler değişirken!

Lâik'i, lâdik diye telâffuz etmeyen ilk milletvekili Çarpan Kemal Satırdı Türk-ş bile İAÂ... İAÂ... İAÂ diye alâkâştırdı, kelimeyi!

Suna Turan'ın buketleri görüntüyordu MP. İleri Büyükbaş'ın aklan saçlarının, eğilen sırtının yambasındal...

Kürsüdeki İnönü dakikalar geçtikçe dıng-leşiyordu...

Halkın mutluluğu için çalışacağım...

İtik defa yemin edenlerden bazılarınun ellerinde ifez rulo halinde bir kâğıt vardı. Dudaklarını kırıp-datarak yemin okuyorlardı, kürsüde rahat tekvarlamak için n yüksek sesle...

ANKARA MEKTUBU

NİMET ARZIK

Ben olsam günde 24 kere okurdum... Her saat başı bir kere...

«Halkın mutluluğu için çalışacağım»...

Unutmamak için neden beni bunca vatan-daşımın o akıya döğeli büyük, rahat, salona yolladıklarını...

Ve Suna hanım kürsüye çıktı. Azıcık he-yecanlı, azıcık heyecandan kontraltolan, çok ta-tlı bir sesle yemin okudu... Başbakan büyük alından gülümseydi aşağıda, ve kâğıda birkaç kelime gördü ösündek, yukarda, karnızı tur-banı Nazmiye Demirel de, eşinin tepkisini görmeden gülümseydi... Aynı sırada, siyahlar içinde, ara sıra başası için endişelenen Mev-hibe İnönü'nün de yumuşak yüzü az-ıcık dala yumuşadı!

Yüksel Menderes'in yeminini Or-han Alp, Sadık Tekin Müftüoğlu ve iki çırpı da Kürşat alkışladı!

Vakit ilerledikçe, sıralar boşalı-yor, alkışlar halsizleşiyor, girdi çık-tılar artıyordu.

Dostum Mehmet Turgut, kelimele-re, gereken ağırlığı vererek yemin-i ettikten sonra, kendi kendine u-fak bir ara verdim.

DEMİRELİN YEMİNİ:

Yine tek taraflı alkış... Sıddetli bu sefer... Ve Demirel, gültümsen, ko-sar adimlarla kürsüye çıktı... De-mirel'in esi, eşinin yemininden az sonra locayı terketti...

Hava ısınyordu. Politikacıların a-lınları parlamaya başlamıştı...

Çoğu sırası gelsin diye artık sabırsızlan-ıyordu.

Bölmüş, gazetecilerle sohbet gelmişti, gazetecilerin bölününe.

«Halk» diyor, sarkit her meselenin kendisinde bitirgi sürüne vardı... Oyunu iyi kullanıyor, kört kullanıyor, o başka... Ama tekrar ediyorum, meselenin kendinde pittğini biliyor.

Bilmem neden gözümde bir sahne canlan-dı Hep en olmayacak yerde, en olmayacak seyler canlanm gözümde! Bir aile büyüğü aile-sine mendil dağıtıyordu, alı, güllü, ipeki, is-tediği partiye oy atımlar diye...

Atmadıkları için hem mendilden oluş-muşlardı, hem seçimi kaybetmişlerdi parti ola-

rak... Yanyorlardı hem' alı güllü mendile, hem partilerine!

Bölmüş başıya bakıyordum... iç dünyası olan ve o iç dünyasından bir adım dışarıya çıkmayan adam-dı!

HANIMLAR:

Lacivert elbiselerin «dikenliğinde» bir çiçek demetiydiler... Beş adet çi-çek... Utak bir demet... Onun için kuyu er kişi kalabalığı, onlar yemin ederken avuç peilatıyordu kıyasla...

Tıpkı İsmet Paşa'ya olan tutumları gibiydi tutumları: Alkışlıyorlardı, kazandırıyorlardı... Hanımları da ancak «beşi bir yerde» olarak par-

lâmentoya sokuyorlardı... Altıncısı-na tahammülleri yoktu... Ama alkış borçlarını ödüyorlardı cinsî lâtife!

Ay, Nihat Kürşat'ın sesi eni konu güz-ünmüş... Efendi efendi, orta sid-dette alkışlar arasında, kürsüye çık-tı ve Başbakan önünden geçme-den ters taraftan geçici Bakanlık sandalyesine süzülü!

Sıcak tahammülsüz bir hal almış-tı. Başkanlık yerinde, fragmın için-koyu er kişi kalabalığı, onlar yemin ederken avuç peilatıyordu kıyasla...

Tıpkı İsmet Paşa'ya olan tutumları gibiydi tutumları: Alkışlıyorlardı, kazandırıyorlardı... Hanımları da ancak «beşi bir yerde» olarak par-

Saat altıya varmış varmıştı... Localar boşalmıştı yarı yarıya! Meclisin holtine çıktım... Tavan-

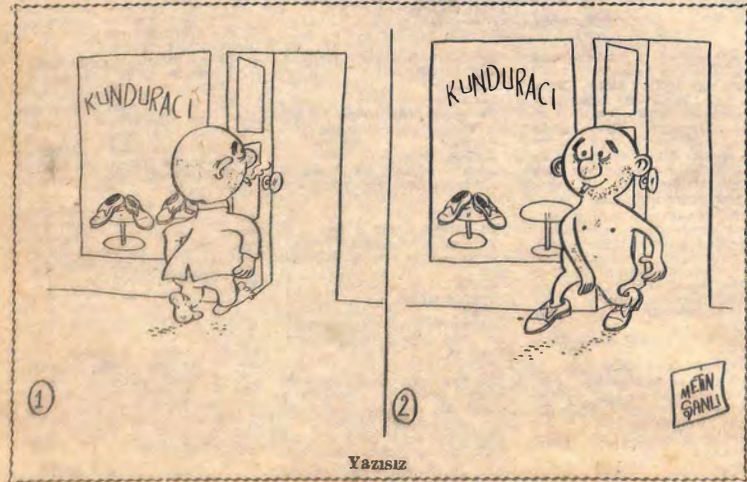
dan Apollo'ya benzer kri-

ler durgun tehditler gibi s- dı kafama...

Azıcık ürperdim... Tarih-sene içinde tekrarlanırk- bir, efitk efitk, yalnız yel- çıktım... Uğ adam ötede- r çukura battı... Dört adım timsiğe tosladım. Daha çıkacaktım, kısa yolumda.

İyi ki bunca kişi «mu- çalışacaklarına» söz ver- Bileğimin ve tüm sırtıma- mak düşerdi bana...

Düşen başka şey var mı- Nimet

Yazısız

Yazısız

Yazısız

DÖRT YILDA BİR TEKRARLANAN TARİH

Tabii bir iki sene sonra, ekâbir tribünlerini tutan hanımefendilerin üstleri bunca çiğ yeşil, ve bangırdayan kırmızı olmayacaktır: Zaman soldurur! Tabii, «N'apalım kader» diye yenilgiyi dıştan erkekçe kabul lenen eski milletvekilleri yağızlıklarını göstermeyecektiler, yüksek memurların sararmışlığının yamacında tribünde: Zaman ayırır, sarar, merhemler, unutturur...

Başkanlık kürsüsüne çevrili ışık denemeleri yayılıyordu toplantı salonunda... Bir AP'li politikacı hanım, topuzunun bütün ağırlığıyla politi-

kacı... Kardeşlerini selâmlıyordu aşamalı selâmlarla!

Her zamanın Cavit Oral'ı, dandini dandini adımlarla giriyordu toplantı salonuna bozulmayan huzuruyla!

Kınyaz Kartal, birisiyle öpüşüyordu ayakta, göbeğine varan!

Meclisin sayılı hanım milletvekilleri Naim Tokgöz, pür otorite, ve plir raye döpiyes, tebrik top laya toplaya içeriye giriyordu...

Başbakanın girişine birkaç dakika kala durum buydu...

Bütün politikacıları «koyu renk elbise» dendi diye bir lâcivert elbise yakalamıştı kısıvrak.

Basın tribününde plâtine bir hanım meslektaşının dra paltosu nar çiçekleri saçıyordu...

Alkış... Ve, «rahat» bir Demirel salona girdi. O kadar rahattı ki o an... İnönü girdiğinde, bir gösteri, bir «seni kazandırmadık ama alkışlıyoruz», havasını taşıyan alkışları gülümser gülümser seyretti... Galip kendilerine böyle hoşgörülükler armağan ederler bir süre... Genel olarak konuşuyorum...

İnönü gıcır gıcır, parlayan tepesinden, potinlerine kadar...

... Ve yüzyılların İnönü'sü parlamentoyu açtı...

TEK TARAFLI ALKIŞ :

Tek gözlü vücut gibi oluyor tek taraflı alkış... Ne tuhaf, İnönü «başarı formülü» nti okuduğunda bile, ki tüme hitap ediyordu... Bir taraf alkışladı, öbür taraf heykeller gibi durdu... Daha çok öğreneceğimiz şey var! Acaba onları ne zaman öğreneceğiz ki?...

Yeminini bile mümkün olduğu kadar enerjik ve gür sesiyle okuduğunda, yine bir taraf alkışladı, öbür taraf suskun kaldı... Her halde Demirel için de, yine «tek göz» alkış olacaktı... Sus pus oturacaktı muhalefet... İki tarafın tutumunu da yermiyor musun Akbaba? Yer, yer azıcık!

Geçici kabinenin «fânileri» başka başka havalardaydılar:

Kürsat bıyıklarıyla oynuyordu. Bilgehan'ın bakışları, her zaman ki baygınlığındaydı, tavanda!...

Mehmet Turgut, yeni Hamido, fazili olanca sesiyle yemin ederken gülümsemi ve Bilgehan'a eğildi. Açıldı biraz, yoksa o ana kadar içine kapamıştı sınıksız! Ne düşünüyorsun Mehmet Turgut ki?...

Yemin eden seslerin perdeleri değişiyordu... Çağlayangil, gri kostimlerinde içinde büyük büyük büyük bir ambasadör... Ambasadör ekstradiner dedikleri cinsten... Azıcık uzaklara gitmiş de gelmemiş!

Seyfi Öztürk'ün kara gözlükleri «sır vermiyordu»... Başbakan hep gülümserdi.

Tek gözlü alkışlar, dolu veya hafif, patlayıp sönüyordu, sesler ve şiveler değişirken!

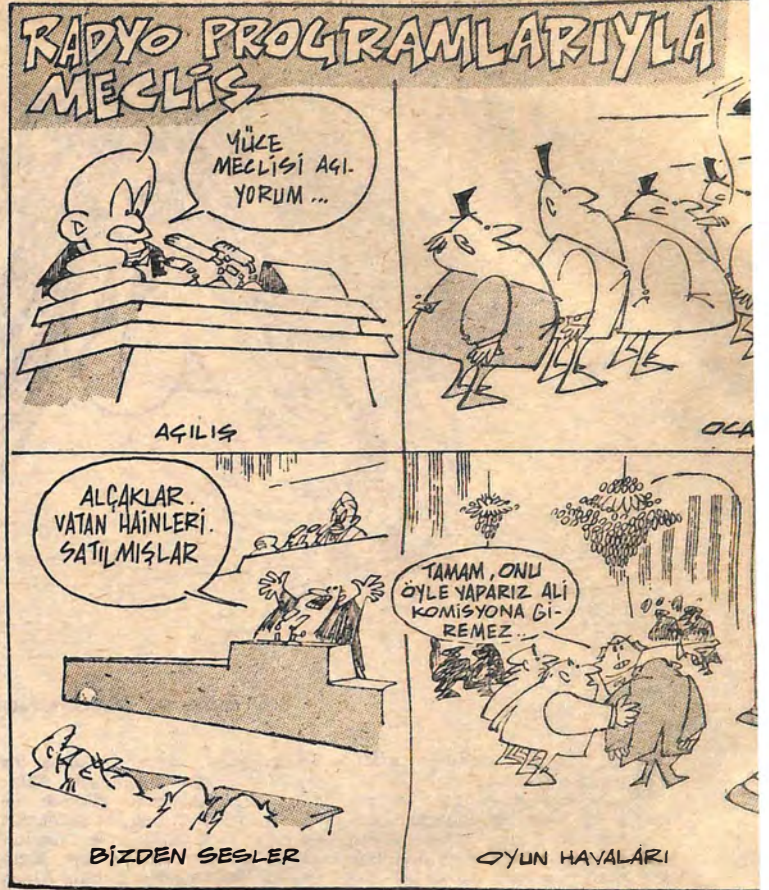
Lâik'i, lâââik diye telâffuz etmeyen ilk milletvekili CHP'den Kemal Satır'dı! Türkçe bile lâââ... lâââ... lâââ diye alâkaleştirdi kelimeleri!...

Suna Tural'ın bukleleri görüntüyordu MP. lideri Bölükbaşı'nın aklaşan saçlarının, eğilen sırtının yamışında!...

Kürsüdeki İnönü dakkalar geçtikçe dinçleşiyordu...

HALKIN MUTLULUĞU İÇİN ÇALIŞACAĞIMA...

... İlk defa yemin edenlerden bazılarının ellerinde ince rulo halinde bir kâğıt vardı... Dudaklarını kapırdatarak yeminini okuyorlardı, kürsüde rahat tekrarlamak için yüksek sesle...

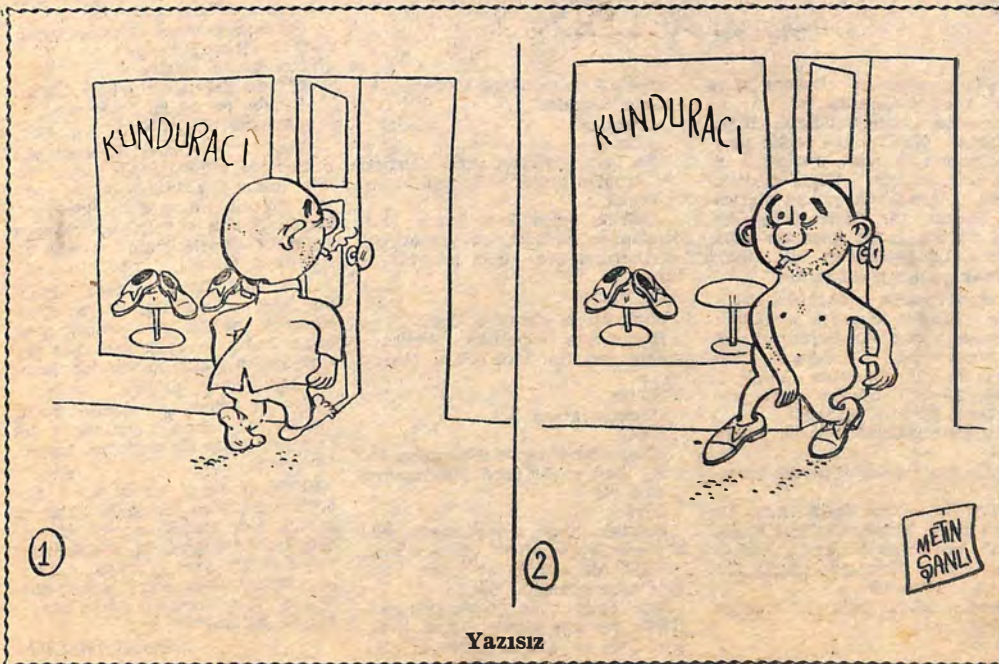
AÇILIŞ

ALÇAKLAR. VATAN HÂİNLERİ. SATILMIŞLAR

BİZDEN SESLER

TAMAM, ONU ÖYLE YAPARIZ ALİ KOMİSYONA GİREMEZ

OYUN HAVALARI

Yazısız

ANK
MEK

NI
AR

MEİN
SARLI

— Geç kaldığım için özür dilerim sevgilim... Giyinmek o kadar çok vaktimi aldı ki!..

Ben olsam günde 24 kere okurdum... Her saat başı bir kere...
«Halkın mutluluğu için çalışacağım»...
Unutmamak için neden beni bunca vatan-
daşımın o aklıya döşeli büyük, rahat, salona
yolladıklarını...

Ve Suna hanım kürsüye çıktı. Azıcık he-
yecanlı, azıcık heyecandan kontratolaşan, çok
taallı bir sesle yemini okudu... Başbakan büyük
altından gülmüşüde aşağıda, ve kâğıda birkaç
kelime çizdi önündeki, yukarda, kırmızı tur-
bahlı Nazmiye Demirel de, eşinin tepkisini
görmeden gülmüşüde... Aynı sırada, siyahlar
içinde, ara sıra paşası için endişelenen Mev-
hibe İnönü'nün de yumuşak yüzü az-
ıcık daha yumuşadı!

Yüksel Menderes'in yemini Or-
han Alp, Sadık Tekin Müftüoğlu ve
iki çırpı da Kürşat alkışladı!
Vakit ilerledikçe, sıralar boşalı-
yor, alkışlar halsizleşiyor, girdi çık-
tılar artıyordu.

Dostum Mehmet Turgut, kelimele-
re, gereken ağırlığı vererek yemini
ettikten sonra, kendi kendime u-
fak bir ara verdim.

DEMİREL'İN YEMİNİ :

Yine tek taraflı alkış... Şiddetli bu
sefer... Ve Demirel, gülmüş, ko-
şar adımlarla kürsüye çıktı... De-
mirel'in eşi, eşinin yemininden az
sonra locayı terketti...

Hava ısınyordu. Politikacıların a-
lınları parlamaya başlamıştı...

Çoğu sırası gelsin diye artık sabırsızlanı-
yordu.

Bölkübaşı, gazetecilerle sohbet gelmişti,
gazetecilerin bölümüne.

«— Halk» diyordu, «artık her meselenin
kendisinde bittiği şaırına vardı... Oy'unu iyi
kullanıyor, kötü kullanıyor, o başka... Ama
tekrar ediyorum, meselenin kendinde bittiğini
biliyor.»

Bilmem neden gözümde bir sahne canlan-
dı Hep en olmayacak yerde, en olmayacak
şeyler canlanır gözümde! Bir aile büyüğü aile-
sine mendil dağıtıyordu, altı, güllü, ipekli, is-
tediği partiye oy atsınlar diye...

Atmadıkları için, hem mendilden olmuş-
lardı, hem seçimi kaybetmişlerdi parti ola-

rak... Yanıyorlardı hem alı güllü
mendile, hem partilerinel...
Bölkübaşı'ya bakıyordum... iç
dünyası olan ve o iç dünyasından
bir adım dışarıya çıkmayan adam-
dı...

HANIMLAR :

Lâcivert elbiselerin «dikenliğinde»
bir çiçek demetiydiler... Beş adet çi-
çek... Ufak bir demet... Onun için
koyu er kişi kalabalığı, onlar yemin
ederken avuç patlatıyordu kıyasıyla...
Tıpkı İsmet Paşa'ya olan tutumları
gibiymi tutumları: Alkışlıyorlardı,
kazandırıyorlardı... Hanımları da
ancak «beşi bir yerde» olarak par-

lamentoya sokuyorlardı... Altıncısı-
na tahammülleri yoktu... Ama alkış
borçlarını ödüyorlardı cinsi lâtifel...

Ay, Nihat Kürşat'ın sesi eni konu
güz:lmış... Efendi efendi, orta şid-
dette alkışlar arasında, kürsüye çık-
tı ve Başbakanın önünden geçme-
den ters taraftan geçici Bakanlık
sandalyesine süzülü!

Sıcak tahammülsüz bir hal almış-
tı. Başkanlık yerinde, frağının için-
de İsmet Paşa, dayanabilmek için
muhakkak yoga egzersizleri yapıyor-
du!

Saat altıya varmış varmamıştı...
Localar boşalmıştı yarı yarıya!...
Meclisin holüne çıktım... Tavan-

dan Apollo'ya benzer kristal avize-
ler durgun tehditler gibi sarkıyorlar-
dı kafama...

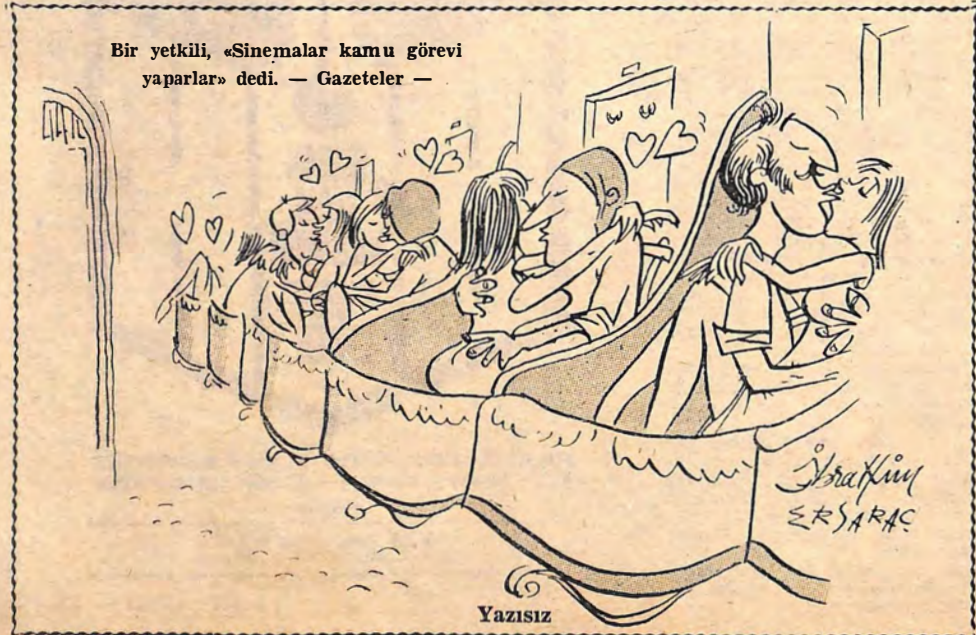
Azıcık ürperdim... Tarih bu dört
sene içinde tekrarlanırken, ağır a-
ğır, eğik eğik, yalnız yalnız dışarı
çıkımdı... Üç adım ötede ayağım bir
çukura battı... Dört adım ötede bir
tümseğe tosladım. Daha çok bap
çıkacaktım, kısa yolumda...

İyi ki bunca kişi «mutluluğuma
çalışacaklarına» söz vermişlerdi...
Bileğimin ve tüm sıızılarımı unut-
mak düşerdi bana...

Düşen başka şey var mıydı?

Nimet ARZIK

Bir yetkili, «Sinemalar kamu görevi
yaparlar» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

O NIKİ Ekimden bu yana, seçimlerden en kârlı şu çıktı, bu çıktı diye çene yorup duruyorsunuz ya; hiç boşuna yorulmayın arkadaş! Seçimlerden en kârlı çıkan benim! Bu da doğruluğum sayesinde oldu.

Ben bunu bilir bunu söylerim: Doğruluktan şaşmayacaksınız! Tanrı doğrulara muhakkak yardım eder. Bugün etmedi, yarın eder. Umudunu kesmeyeceksiniz! Bu ay etmedi, gelecek ay; bu yıl etmedi, gelecek yıl eder...

Doğruluk, bende sülâleden ve de çekirdektendir. Anacığım bana yükü olduğu zamanlar, karnında öylesine dosdoğru duruyormuşum ki; görenler, bebek değil, başka bir illet olabileceğimi ileri sürmüşler. Hele dünyaya şöyle dosdoğru ve balıklama geldiğimi gören ebe kadının hal-i görülecek şeymiş. Ağzı bir karış açılmış. Öylesine şaşırılmış ki zavalı kadın; «Hiç böyle doğru çocuk doğurtmadım!» diyeceği yerde:

— Hiç böyle doğru doğurt çocukmadım!... demiş.

Büyümeye başlamışım.

Ondan sonra da, ananın babamın ve komşu büyüklere uyarmaları:

— Doğru otur! Doğru yürü!

— Pabucun ters, doğru giy!...

Derken, yaşam yediye girmiş. Eli me defteri kaleni tutuşturmuşlar:

— Haydi bakalım, doğru okula!... Sınıfları vızır vızır geçip, diplomayı doğrultunca da, parasız yatılı sınavlarına.

Hiç doğruluktan ayrılmadan cevaplar verdiğim için kazandım da.

Bir yıl, iki yıl, üç yıl, dört yıl... derken, boyumuz postumuzla birlikte, kafamız da gelişti. Yerine göre hocalarımızla tartışmaya, çeşitli konulardaki doğru fikirlerimizin beyanına başladık.

İlkokul öğretmenini, öğrencisine karşı tamamen objektiftir. Neden dersiniz: Çocuğu ve çocukluğu herkes sevimli bulur ama, o yumurcaklardan biri olarak kalmayı kimse istemez. Çocuğu özenen birini bir an için çocuk yapın da, o zaman yaygarayı görün. Hele bu arada öbür mahalle çocuklarının dayak ziyafetinde oturuk etmişse, tekrar büyütülmek için kıyametleri koparır. İşte bu yüzden ki, ilkokul öğretmenin, çocuğun çocukluğunda gözü yoktur. Dolayısıyla, paylaşamadıkları birşey de yoktur.

Gelgelelim ortaöğretimde, özellikle ortaöğretim lise yıllarında iş değişir. Öğrenciler çocuk değil, «genç» tir. Öte yanda öğretmenleri de ihtiyar olmadıkları için «genç» tirler... Bu bakımdan, aralarında bir gözgütürmezlikler sürer gider...

Bir türlü zayıflayamayan, makaranın da hatırı kırılmayan şıman öğretmen, kadiki çıkmış, zayıf öğrencisine içinden «Ne yaptı da bu kadar zayıflayabildi bu hergele?» diyerek, öfkeyle bakar. Zayıf öğretmen de, benzinden kan damlayan, tombul öğrencisine karşı, aynı duygular içindedir. Ders kitapları dışında günlük gazetelere hile göz atması olan boş kafalı öğretmen için, kültürlü öğrencisinden daha sevimsiz bir yaratık yoktur. Fizik öğretmeni, kırksekiz kiloluk Bücür İhsan, 3-A'daki Kamış Hüseyin'e «Ulan deve!» diye bağırabilmek için, en ufak fırsatı kaçırmaz... Kimyacı, Frankeştayn Hulûsi beye göre de 2-B'deki Parlak Aydın, eşek herifin biridir...

Bunların dışında, aklı başında öğretmenler de vardır. Fakat onlar da aklı başında olmayan öğrencilere bozulurlar...

İşte arkadaş, ben bu dediğim yıllarda okuldan sepetlendim. Hem de doğru bildiğimi dosdoğru söyleydim yüzünden! Her zaman doğruların yardımcıları olan Tanrı, okulu bitirmemi uygun görmeyince yardımını esirgemedi...

Az çok yetiştik ya; öğretmenlerimiz üzerinde şöyle ufak çapta bir ıslahat yapalım dedik!...

Önce iri göbeği yüzünden pek güçlük çeken şıman öğretmenime makarnayı terketmesini; sonra da zayıf öğretmenime bol bol makarna yemesini öğütledim. Birkaç gün içinde okul disiplin kurulu toplandı. Onlar da bana okuldan bir hafta kadar uzaklaştırılacağı bildirildi ve bol bol dinlenmemi öğütlediler...

Dönünce, kaldığım yerden devam ettim göreve. Fizik öğretmeni Bücür İhsan, dersinin en harareti yerindeydi. Parmak kaldırdı söz istedim. «— Evet?» dedi.

— Efendim, yetişkin bir insanın boyu onbeş santim daha uzatılabilir mi?

— Ee?...

— Yâni... siz de müracaat etseniz...

Adam kızardı, sarardı, morardı... Az önce, ultraviyole, infrasu gibi-lerden bir şeyler söylemekteydi zaten. Arada o renklere de girmişti belki. Fakat ben dersi iyi dinlemediğim için, bu konuda kesin bir şey söyleyemiyordum.

Kendini toparlayınca, birden hücumla geçip alının ortasına bir kroşe çaktı. Ardından da:

— Oof! diye feryadı bastı...

Bir eliyle öbürünü avuçlamış, ısırapla kıvrıyor:

— Odun kafalı herif!

Oflayıp poflaması bitmiyor. Bücür'ün. Meğer parmağı kırılmış!

Bir «parasız yatılı» öğrencinin, öğretmenin parmağını kırması ne

demek?... Sözü uzatmayalım; kimyacı Frankeştayn Hulûsi'ye bir güzellik enstitüsü adresi vermeden okuldan kovuldum. Hoş, onu da sonradan postaladım ya, neyse.

Ondan sonraki yıllar girmedığım boya kalmadı. Arada muhasebecilik de yapıp birkaç tüccarın defterini tutayım dedim. Fakat o işte hiç di-kiş tutturamadım.

Tanrı doğru kuluna yardım ediyor arkadaş! Bak o kadar süründüm süründüm de, yine aklıktan ölmedim!...

O zaman bilmiyordum ya, şu aday yoklamalarından önceymiş. Kendi kendime; «Gezmediğim yer, girmedığım iş kalmadı. Köylüler, doğru ve doğruluğu seven kimselerdir. Bir de köylerde şansımı deneyeyim. Belki uygun bir iş bulurum.» dedim.

Okul yıllarından kalma körtükü bir meşin çantam vardır. İçerisine gömlek, çorap gibilerden bir şeyler koydum. Kendime çekidüzen verip kıraatımı da takınca, yol hazırladım bitmiş oldu. Atladım otobüse, düştüm yollara. Gideceğim belli bir köy de yok. Akıldan; «Bir saat geçtikten sonra rastlayacağımız ilk köyde inerim» diye kurdum.

Öyle de yaptım...

Yol boyunca birkaç kahve var. En kalabalık gördüğüm doğru yürüdüm. Kapıdan girince, yüksek sesle bir «Selâmünaleyküm» çektim. Kar-

şılık verdiler; ayağa kalkışıp yer gösterdiler. Hepsi birer posta «hoş geldin» dediler, hepsiyle de ayrı ayrı merhabalaştık.

Tam selâmlaşmayı bitirmiştik; dışardan araba sesi duyuldu ve kahvenin önünde bir hususi araba durdu. Köylüler:

— Hah! dediler, Keramet'in bey geldi!

Keramet'in beyi adından biliyordum. Alâmet Partisinin en gözde milletvekillerindendi.

Kapıdan girince selâm verdi ve içerdekileri, yüzünün bütün güleçliğiyle birer birer süzdü. Gözleri bana takılınca, gülümsemesi bütün yüzüne yayıldı. Gülerken bana doğru yürümesin mi?... Hem de gözümün içine bakarak gülyor! Hay Allah... Demek adamlar çok iyi tanışıyorsunuz da, ben unutmamışım. Ah şu hayırsız bellegim... Ben de gülümsemedim. Tanımadığımı anlarsa çok ayıp olur. Uzattığı eli yakaladım ve oldukça candan:

— Hoşgeldiniz, dedim.

— Hoşbulduk efendim. Nasılsınız? Belli canım, adamlar çok iyi tanışıyorsunuz.

— Teşekkür ederim, sizi sormalı...

— Teşekkür ederim efendim. Yüce Tanrıya hamdolsun... Müsaadenize şimdi komşuların ellerini sıkayım...

Müsaade ettim!... Komşular bana hayran hayran bakıyorlar. Keramet'in beyle birlikte gelen iki kişi de gelip saygıyla elimi sıktılar. Keramet'in bey, bütün içerdekileri sıraladıktan sonra geldi, yanına oturdu; konuşmaya başladı.

Alâmet Partisinin yaptığı yollar, attığı temellerden, kazdığı kuyulardan söz ediyor. Her sözün sonunda da, bana dönüp gülümsüyor. Belli ki dediklerini doğrulamam bekliyor. Ama dediğim gibi: Ben, eğriye eğri, doğruya doğru... Bu yüzden, dedikleri içerisinde onayladıklarını pek seyrekliliyor. Onunla birlikte gelenler de, gözümün içine bakıyorlar... Sözlerini bitirince, yarı bana yarı köylülere:

— Bir arzunuz, bir şikâyetiniz varsa söyleyin, dedi.

Köylüler önce bir kumıldadılar, birbirlerine baktılar; sonra içlerinden biri:

— Beyin, dedi. Bizim şu yol işi hâlâ yoluna girmiyor.

Bu da konuşurken lâfın yarısını bana söylüyor!

— ... Geçen seçimde daha döz vermiştiniz.

Adam öyle dedi ya, benim beynim attı. Tandırdı değil, babamın oğlu olsun isterse. Söz vermiş de, sözünü tutmamış ha!... Döndüm Keramet'in beye:

— Verdiğin sözü tutacaksın arkadaş! İş yap, ondan sonra oy iste.

Bozuldu ama çabucak düzeldi:

— Efendim; yol işi bu kez tamam. Onun için hiç merak etmeyin.

— Kesin söz verin. Bu işi muhakkak yapacaksınız!

— Söz veriyorum...

Öyle güven verici biçimde söyledi ki, konu üzerinde daha fazla durmadım.

Konuşan köylü, yine söz aldı:

— Çeşmemiz için de boru...

Ben, yine dönüp ters ters baktım Keramet'in beye. Yüzüne yalvarır gibi bakarak:

— Boru işiyle meşgul oldum. Siz tekrar müracaat edin, muhakkak verecekler.

— Vallahi, dedim; vermezlerse siz düşünün!

— Hiç merak etmeyin efendim, verecekler... Ha, az daha unutturdum. Bir mektubunuz vardı; aklıma gelmişken vereyim.

İç cebinden bir zarf çıkararak bana uzattı. Üstünde yazı falan yok.

Hayretler içinde kalmıştım. Yahu biz bu adamlar çok iyi tanışıyorsunuz ki, bana elden mektup getirmiş! Arkadaşlar gönderdi besbelli. İş bulmuş olacaktı. Orada okumak ayıp olur diye açmadım, cebime attım.

Keramet'in bey ayağa kalktı:

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır • Eskiz ve program hazırların Objektif tavsiyelerde bulunulur • Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın : 61055 — 187)

— Eh, bize müsaade. Daha çok köy var dolaşacağımız.

Vedalaşmaya önce benden başladı. Elimi sıktıktan başka ayrıca iki ya-nağumdan da öptü:

— Ara sıra buyurun gelin. Kısmet olur Ankara'ya gidersek, oraya da beklerim. İşler için hiç merak etme-yin.

— İnşallah beyefendi, dedim.

Bütün içerdeki ellerini sıktık-tan sonra arabasına bindi, gitti.

Herkes yerine oturmuştu. Yol ve boru meselesini söyleyen köylü ya-nıma sokuldu. Besbelli köyün muh-tarı bu adam:

— Efendim, şu bizim bi de mera-işimiz var. Aktepe köyünün merası-nın bi kısmını bize katmak istiyoruz. Onunla bi alâkadar olsanız... Keramet'in bey sizi kırmaz.

— Olmaz öyle şey! Elâlemin me-rasını alıp size veremeyiz! diye kes-tirip attım.

Adam bu ara elini cebine atıp bir zarf çıkardı:

— Ha, aklımdayken şu mektubu-nuzu vereyim... Ne diyordum?... On-ların nüfusu az. Bizim yarımız ka-dar. İfâkin meraları bizimizin iki katı...

Zarfı öbürünün yanına koyarken:

— O zaman iş değişir, dedim. Ben Keramet'in beyden söz almaya çalış-ırım. Ne yapar eder, yaptırım işi-nizi.

Ben böyle derken, muhtar olacak adamın arkasındaki birkaç kişi her nedense birbirlerine göz kırıp gül-ümsediler. Biraz rahatsızlanmıştım:

— Affedersiniz yakında tuvalet var mı?

— Var beyim. Na ilerde köy heâ-sı...

Helâya giderken, iri göbekli biri yaklaştı yanıma:

— Beyim, benim bi tarla meselesi var. Keramet'in bey biliyo. Ona tek-rar bi çitlatıversen...

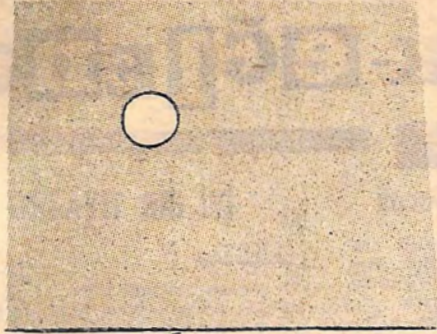
— Söylerim!

— Yapsın o işi; öyle söyle.

Çok sıkışmıştım:

— Olur, merak etme sen, dedim.

Onunla da bir mektup göndermiş arkadaşlar. Aldık cebimize attık.

DÜN...

Giderken zarflardan birini açtım: A-aaa!... İçinden mektup yerine bin lira para çıkmasın mı! Keramet'in beyin verdiği zarf... Merakla, muhtar olacak adamın verdiği zarfı aç-tım: Ondan da bir binlik!... Göbek-li vatandaşın zarfından gıcır gıcır bir beşyüzlük...

Yahu bu ne iştir?... Nedir bu be-nim başıma gelen?...

Adamlar beni, sözü her yerde ge-çen, her kapıyı açan birine benzetti-ler besbelli. Ne etmeli şimdi?... Bu adamlar benim asıl kimliğimi öğre-nirlerse, her halde münasip miktar-da parçalara ayrılır... Paraları ve-recek olsam, kimliğim ortaya çıkar. İşinizi yapmayacağım desem, iflâhı-mın kesilme garantisini, yüzde ikiyüzde çıkar... Bir an önce buradan kaybol-malı arkadaş... Kara kara düşünmek yüzünden,

doğru dürüst bir şey yapamadan çıktım helâdan.

Doğruca kahveye gidip çantamı al-dım:

— Kusura bakmayın komşular, da-ha gezeceğim yerler, görüreceğim arkadaşlar var...

Birer birer hepsinin ellerini sık-tım. Muhtarla göbekli vatandaş ay-rıca yanaklarından öptüm ki, bir şeyden işkillenmesinler! Tek şu felâ-keti atlattım da, ne olursa olsun...

Uzatmayalım; arabadan indiğim ö-bür köyde Selâmet Partisinin aday adaylarından biri varmış. Başıma gelen ikibin beşyüz liralık felâket yetmiyormuş gibi, burada da üçbin lira tutarında başka bir felâkete uğ-radım!... Durmaya gelmez tabii. Bir başka köye gitmekten başka çıkar yol yok!

O bir başka köye gittik... İyi ki gitmişim. Mektuplarımın çoğu ora-

BUGÜN!

ya gelmiş! Mülâyemet Partili aday-lar ve vatandaşlar verdiler: Onbin liralık bir facia!...

Sonunda ancak ellibin lirayla kur-tulabildim...

Bu parayı sahiplerine verecek ol-sam, aldatıldığını öğrenecek olan bunca insan, herhalde beni sağ bı-rakmaz. İçlerinde âlimi de var za-limi de. Demek Tanrı bu parayı ver-memi istemiyor ki, veremiyorum. Sözün kısası doğruluktan şaşmaya-caksın arkadaş. Tanrı sonunda mu-hakkak yardım eder. Bu ay etmedi, gelecek ay... Bu yıl etmedi, gelecek yıl... Bu seçimde etmedi, gelecek seçimde... Doğruluktan ayrıma ve ge-lecek seçimin aday yoklamalarından önce yakayı paçayı düzelt, köylere çık. Gözünü budaktan esirgeme. Hem adaylara, hem seçmenlere çal satırı. Bak ne mektuplar gelecek.

Kenan AKINCI

Adana çiftçileri dokuz milyon lira borçlu. — Gazeteler —

SEKS FUARI!

DANİMARKA'DA «Seks Fua-ri» açılmış.

Efendim, ahlâk denilen şey kalmadı bu dünyada! Yâni seks demek, şey işte, yatak odasında olan biten açıkçası...

Şimdi «şey»i yatak odasından çıkarıp sergilediler...

Amerika'dan, Avustralya'dan, velhasıl dünyanın dört bir köşe-sinden akın akın turist geliyor-muş bugünlerde Danimarka'ya... Hani Bağdat'ta «şey» olsa, ömrü uzayacak cinsten ne kadar me-raklı varsa, hurrraa... Danimar-ka'ya...

Gazetelerin yazdığına göre fu-arıda her nevi müstehcen yayın alenen satılıyor. Yâni efendim, ayıptır söylemesi, Kaymak Tabacı, Fettah Cemil lûgatı gi-bisinden ne kadar sekso manyak kitap varsa tezgâhlanıyor ve de bunları Havva Anamız kılığında-ki bir hoş dilberler meraklılara ticreti mukabilinde takdim edi-yorlar.

Sonra birtakım âlet edevat da teşhir ediliyor. Vay canına... Nasıl âletler ki? Ben bilmiyorum. Gazeteler; pilli-pilsiz, kauçuk-plâstik diye ayırımlar yapıyorlar.

Ahlâk kalmamış dedik ya. Bes-belli «şey» işte bunlar...

Şimdi kendinizi fuarda farze-din. Örneğin; setri avretti bir ta-rafa bırakmış olan satıcı hanı-mın yanına alı al, moru mor so-kulacak, bir hayli tekleyerekten: — Şey.. diyeceksiniz, şey işte...

O, anlayışlı ve biraz da muzip bir gülümseme ile:

— Hangi şey, diye soracak si-ze, hangisinden istiyorsunuz?

Manav dükkânları önünde, is-mini bilmediği meyva önünde ağ-zı sulanan çocuk telâşi ve atıl-ganlığı ile o «şey»e sokulup par-mağınızla işaret edeceksiniz:

— İşte bundan!

— Plâstikten mi olsun, kau-çuktan mı?

Fesüphanallah! Ne biçim sual bu?... Artık ar perdesini bir tara-fa sıyırıp işi yüzüstüğe vurmak-tan başka çare yok:

— Vallahi matmazel, siz hangi-sini tavsiye edersiniz?

Kız fıkırdayacak:

— Bayım, size hakikisini tavsi-ye ederim ama, bu biraz pahalı-ya malolur...

— Meselâ?

— Meselâ 100 dolara. Hem ya-nınızda da devamlı taşıyamazsı-nız. İyisi mi kauçuktan olanı se-çin. Fevkalâde elastiklidir. Hem sadece 10 dolara.

— Bedava!

— Gerçekten bedava bayım.

Paket yapayım mı?

— Lütfen.

Ah efendim ah, şövalyelik dev-rinde bekâret kemerleri içinde itina ile muhafaza edilen «şey» bugün işportaya düşmüş, 10 do-lara paketleniyor. Ne günlere kaldık!

Siyami ÖZEL

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

Trafik iki sene sonra kilit sistemi olacak

ların yollarla olan laubaliliğini de hesaba katmak şarttır...

- Bu tıkanıklık nasıl açılır?
- Biraz mitol damlatmakla açılır... Bilhassa şehrin ana geçitlerinde taşıtların tretuvarlardan gitmesi şarttır...
- O zaman vatandaş ne olacak?
- Vatandaşlarımız nereden gideceğini de kendileri düşünsünler...
- Size göre bu gidişle trafik iki sene sonra ne olur?
- Bana göre trafik iki sene sonra kilit olur ve kimse bir yere kılmıdayamaz... Onun için taşıtların hızı iki kilometreye düşeceğinden yayaların taşıtlarından daha hızlı gideceğini tahmin ediyorum... O zaman vasıta derdi kendiliğinden halledilecek ve kimse hiçbir şeye binmeyecektir...
- Mersi Mister Morgan... Şimdi nereye gidiyorsunuz?
- Yarın sabaha karşı Yeşilköy'de olursam, sabah ilk uçakla New-York'a döneceğim...
- İyi yolculuklar Mister Morgan...
- Gud Bay...

Amerika'dan gelen trafik uzmanı Mister Morgan'a birkaç soru sordum. İşte aldığım cevaplar:

- İstanbul trafiğini nasıl buluyorsunuz?
- Öyle bir şey bulduğum yok...
- Sizce tıkanıklığın sebebi nedir?
- Boğazdaki bir şişten meydana gelmesi ihtimal dahilindedir... Ayrıca araçların yollarla olan laubaliliğini de hesaba katmak şarttır...

İYİ BİR TİYATRO SEVİRCİSİ MİSİNİZ?

TEST:

Herkes tiyatroya gider... Fakat acaba oyunun hakkını vererek mi seyrediyor? İşte bu şüpheden kendini temiz çıkarmanız için aşağıdaki soruları cevaplandırmanız şarttır:

- 1 - Tiyatroya on gün evelden bilet alıp mı gidersiniz, yoksa birinin size «Hadi bu gece tiyatroya gidelim» demesini mi beklersiniz?
 - 2 - Tiyatroya giderken hangi taşıt aracını tercih edersiniz? a - Vapur, b - Uçak, c - Otomobil, d - Otobüs, e - Yaya.
 - 3 - Oyunun zevkinize uygun olanını mı seçersiniz, yoksa oyunu kendi zevkinize mi uydurursunuz?
 - 4 - Tiyatroya giderken giydiğiniz elbisenin rengini ve çeşidini ayırır mısınız?
 - 5 - Oyunu seyrederken ikide bir, «Çok güzel, harika, yahut çok fena, öf, bu da oyun mu?» gibi gayri medeni sesler çıkarır mısınız?
 - 6 - Oyun sırasında yanınızda oturanın kolu sizin kolunuza değdiğinde huylanır mısınız?
 - 7 - Kaç oyun seyrederken uyudunuz?
 - 8 - Tiyatroya girince program alır mısınız?
 - 9 - Perde aralarında, fuyede ona buna oyun hakkında bilgiliçlik taslayarak ileri geri konuşur musunuz?
 - 10 - Beğendiğiniz bir oyunu alkışlama süreniz kaç dakikadır?
 - 11 - Coşarak bravo diye bağırır mısınız?
- Puanları biz veriyoruz... Neticeyi yakında gazetelerde ilân edeceğiz... Kazanmışsanız, ne kazandığınızı da anlarsınız... Fazla ukalalığın lüzumu yok... Koltuğunuzda oturup adam gibi oyunu seyredin...

YİNE İLVİNÜMAL'DEN BEŞ KİŞİ GİTTİ

Dünyaca meşhur geçirici ilacı olarak bilinen İlvünümâl deşet saçmaya devam etmiş, Sağmalcılar'da iki emekli ile üç kocakarı geçirirken ölmüşlerdir... Çıkan gazlar odayı doldurduğundan kimse odaya girememiş ve iki gün Sağmalcılar'ın havası kolonyaya ile silinmiştir... Bu ilacı yapan İyod Kâzım Lâboratuvarı polisçe basılmış ve ambarlarda bol miktarda İlvünümâl ve Nezahat uygunsuz vaziyette yakalanmışlardır... Lâboratuvarın sahibi İyod Kâzım, asıl maddenin ithal malı olduğunu ve bunu kendisine satan şahsı hatırlamadığını söylemesi üzerine kendisi de ilaçlarla birlikte merkeze celbedilmiş, sorgusunu takiben içeri atılmıştır...

Son olaylar üzerine bir toplantı düzenleyen Geçirici Teşvik Cemiyeti başkanı Ahmet Geçiren, artık karbonata bile şüpheyle baktık-

HABERLER

larını söylemiş ve sözlerini şu mânalı cümle ile bağlamıştır: «Geçirme asıl bir harekettir. Hiçbir kimse bizi geçirmekten alıkoymaz... Bu milletten geçirmek hakkıdır... Memlekette binlerce gazlı mide vardır... Bu gazları dışarıya çıkarmazsak ne olur? Onlar mâni olmaya çalıştıkça biz daha çok geçireceğiz... Ööööö...»

ALMANYA'DAN GELİP SÜLÂLESİ-Nİ TEMİZLEYİP GİTTİ

Almanya'da çalışan Dursun Gitti adındaki bir işçi, ailesinin burada kendine uymayacak şeyler yaptığını duymuş ve izin alarak gelmiştir... Geldiğini kimseye bildirmeyen Dursun Gitti, gelir gelmez memleketine gitmiş ve sülâlesini dokuz kurşunda temizlemiştir... Temizliği bitiren Dursun, cesetleri ku-

rumak için çamaşır ipine asmış ve şu kâğıdı bırakmıştır:

«Hepsini temizledim... Şimdi kirli bir şey kalmadı... Evde sadece camlar silinecek... Ben Almanya'ya dönüyorum, artık onu da biri yapsın!...»

GELİN GELDİĞİ EVİ SOYDU

Nezahat Şenpınar altında bir yeni gelin, kocası ile gerdeğe girdiği gece, sabaha karşı gizlice kalkarak evi soymuş ve ortalıktan kaybolmuştur... Evdekiler sabah uyanınca şaşkına dönmüşler, önde damat, arkada kaynana, daha arkada kayınpeder, baldız, görümce, elti, enişte, bacanak olınak üzere gelini aramaya başlamışlardır... Onlar evden çılnca, gelin yine içeri girmiş, bu sefer soyduklarını geri getirmiştir... Herhalde gelin bunu bir uğur için yapmıştır... Biz öyle sanıyoruz, siz ne dersiniz?...

BOĞAZ KÖPRÜSÜ CİVARINDA ARSA KAPATANLARA DUYURU

Boğaz Köprüsü'nün güzergâhında arsa kapatan sayın iş adamlarının ve fırsatçıların bugünlerde aşağıdaki hususlara dikkat etmelerini ihtar ederiz:

- 1 - Köprü'nün ön ayaklarının civarında arsa kapatanlar, kuzey-doğuya doğru cephe vermek şartıyla üç katlı apartman yapacaklardır... Bunun başka sebebi de köprü altından görünen manzaranın kapanmaması ve bilhassa telemikasyon vaziyetlerinin bozulmamasıdır...
- 2 - Karşı yakada arsaları kapatanlar sakın ha metrekaresini 5.000 liranın altına düşürmeyiniz... Çünkü aldığımız ispiyara göre bu mevkinin her iki ayda bir yüz lira artacağı öğrenilmiştir...
- 3 - Beylerbeyi'nin sağ yanındaki arsalarda daha neşeli bir

durum olacaktır. Burada otel, sinema, iş hanları yapılması düşünülmektedir... Yüzde onla işe katılacakların iki sene sonra yüzde beş yüz kâr edeceğini hesaplamıştır... Fakat bu da az bir kârdır... Köprü'nün biraz daha sağa kaydırılması için malûm kimseyle temas halindeyiz... O zaman kâr yüzde binbeş yüz olacaktır.

4 - Bütün bu işlerle uğraşan arkadaşların yarın T. K.'nin yalındaki toplantıya gelmelerini rica olunur... Bu tarihi üçkâğıtlıkta biraz tuzunuz bulunduğunu düşünerek müşterek menfaatlerimizin korunması bakımından bu dâvet geleceğinizden eminiz...

Spekülasyon Derneği
Başkanı
Necmi Fırsatçı

Bir şişe şarap söyledi... Bir de köfte... Köfte gelir gelmez, ilk bardağı dıktı kafasına. Sanki şarapla, Hatice arasında yakın bir ilişki kurmuştu. Şarapta Hatice vardı, Hatice'de şarap... Pikapta dönen:

«Bir muhabbet kuşu da ben olurum, sev diye» şarkısını tekrar rica etti meyhaneciden... Yarım köfte daha söyledi. Saate baktı... Üçü on geçiyordu. Birden aklına hangi fabrika olduğu geldi takıldı... Hangi fabrika demişti Hatice?... Gözü saatte düşünmeye başladı... On dakika daha geçti böylece. Bir hatırlasaydı fabrikanın ismini, ondan sonra geriesi kolaydı. Buğday pazarı falan gibi lâflar etmişti... Evet, buğday pazarı demişti... Meyhaneciye:

— Bir dakika arkadaş, dedi.
Meyhaneci:
— O plâk kırıldı arkadaş, dedi.
— Yahu sana plâğı soran kim?
— Üç oldu arkadaş!
— Sana bir yer soracağım. Buğday pazarının orada ne fabrikası var?

— Çırcır!...
— İplik yok mu?
— Onun adı çırcır. Hem iplik yapıyor, hem bez dokuyor, hem de çırcır!...
— Sağol arkadaş!
— Yoksa orada mı çalışacaksınız?
— Yok canım, bir arkadaş araya çağırın da...
— Kız mı?
— Nerden bildin?
— Hep mal olur da oranın kızları!

İlyas efendi, birden ayağa kalktı: — Arkadaş, üstüne vazife olmayan şeylere karışma, dedi.

— Sordun da söyledik.
— Sana kızları nasıl dedik mi?

İlyas efendi, parayı uzattı ve çıktı meyhaneden... Bir koşu giderse saat tam dörtte varabilirdi oraya...

Adımlarını iyice açtı. Fakat, ne kadar olsa içki tesirini gösteriyor, arada bir tökezliyordu. Hem hastalığın nekâheti de geçmemiştii daha üzerinden. Bir köşe başında biraz dinlendi, sonra tekrar yürümeye başladı. Buğday pazarını geçti, fabrikanın önündeki meydanlıkta tek tük siyah önlüklü kızlar gördü.

— Eyvah! dedi içinden, çıkmışlar. Orada, börek satan bir adam: — Dağıldı mı fabrika? diye sordu. Börekçi:

— Üç dakika sonra! Daha boru jümmedi, dedi.
Adam lâfını bitirmeden boru ötmeye başladı... Fabrikanın kocaman kapısı açıldı, önce tek tük çıkan işçiler, onun ardından küme küme

İLYAS EFENDİ

MUZAFFER İZGÜ

çıkmaya başladılar. İlyas efendi:

— Bu kadar kalabalık içerisinde Hatice beni nasıl görecekt? diye telaşlandı...

Koşar adımlarla kapıya yaklaştı. Bir tarafa çekilerek beklemeye başladı... Yoktu Hatice...

«Acaba çok önceden mi çıktı gitti?...»

Yüreği hop etti İlyas efendinin. Ya öyleyse, ya kendisini bekletmemek için çok önceden çıkıp gitmişse?...

Tam ümidini yitirdiği anda, Hatice'yi bir kızla geliyor gördü. Yanındaki kız, Hatice, İlyas efendiyi görür görmez yanından ayrıldı... Hatice gülererek yaklaştı İlyas efendinin yanına:

— Beklettim mi? diye sordu.

İlyas efendi:

— Korktum, dedi sadece.

— Niye?

— Çok önceden çıkıp gittiğini sandım.

— Mahsustan geciktim, kalabalıkta seni göremem, diye...

İkisi de ayakta dinlenmiş duruyorlardı. Hatice'nin aklına gelmese, İlyas efendi sanki o fabrika kapısına çivilenmiş gibi hiç kıpırdamayacaktı oradan.

— Yürüyelim!...

İlyas efendi:

— Ha sahil, yürüyelim, dedi.

Babasından tecrübeli kız, İlyas efendi iki adım atar atmaz, onun sarhoş olduğunu anladı:

— Sarhoş musun? diye sordu.

İlyas efendi, gülümseyerek:

— Seni beklerken canım sıkıldı da, dedi...

— İçtin?

— Evet, içtim!

— İyi ettin!

— İyi mi ettim?

— İyi ettin ya!... Nereye gidelim şimdi?

O zaman İlyas efendi, Hatice'nin üstüne baktı. Diğer kızlar gibi siyah önlüğü yoktu üzerinde. Sadece koyu vişne bir manto vardı. Mantonun

orasında burasında hâlâ pamuk zerreleri uçuşuyordu...

İlyas efendi:

— Nereye gideceğiz? diye sordu.

Hatice, bir müddet düşünüyormuş gibi yaparak:

— Sıcınaya gidelim mi? dedi. U-na'da çok güzel bir film oynuyor-muş...

İlyas efendi:

— Gidelim, dedi.

Altı matinesini beklemeden içeriye girdiler. Bir fener onlara, kıyıda bir yer gösterdi... Oturur oturmaz birbirlerinin ellerini tuttular. İlyas efendi eriyor, bitiyordu... Hatice, ara sıra İlyas efendinin bu uzun, bu tıysüz ellerini kalçasının orasında burasında gezdiriyor, bazı bazı da sesli bir şekilde içini çekiyordu...

Film bittiği zaman, İlyas efendi bulut gibiydi. Hatice'nin yardımıyla sinemadan çıktılar. Bir pastaneye oturdular. İkisi de birer keşkül yediler.

İlyas efendi:

— Annen merak etmez mi? dedi.

— Annemin haberi var.

— Ya baban?

— Babam karışmaz!

Eller yine birbirini buldu masanın üzerinde, gözler gözleri... Kokuşmaya başladılar:

— Hatice!

— Söyle canım!

— Ben karar verdim. Hattâ yüzük bile alacağım.

— Niçin?

— Nişanlanmak için.

— Sahi mi?

— Sahi!

— Canım benim!...

Bir gün önce kendi canını götürmekten âciz olan İlyas efendi, bir gün sonra Hatice'nin de canı olma şerefine erişerek, büyük bir coşkunlukla masadan kalktı:

— Haydi gidiyoruz!

— Nereye?

— Seni annenden babandan istemeye.

Kalktılar. Kolkola girerek kendi sokaklarına dek geldiler. Hatice, herkes mutluluğunu görsün istiyordu. Hele hele o Fitnat denen, beş kocadan kalmış at suratlı karı, Fabrika oynası nasıl koca bulurmuş, nasıl evlenirmiş görsün!...

Evet, tüm mahalle onları kolkola gelirken gördü. Görmeyenler de erkenden yatanlar veya erkenden evlerine çekilenlerdi.

Kâmil âbi evde yoktu, yalnız Hatice'nin annesi vardı. Sanki Havva kadın onların bu akşam ikisinin bir geleceklerini biliyormuş gibi, pence-rede bekliyordu. Merdivenleri iki sıçrayışta atlayarak, müstakbel damadı ve kızına kapıyı açtı:

— Buyrun çocuklar, dedi.

İlyas efendi, gerçi böyle bir durumda çok utanır, çok mahcup olurdu ama, bereket içki zerrecikleri hâlâ beyninin içinde yapıp sönmek-teydi.

— Geç oğlum geç İlyas efendi, kendi evin gibi geç! dedi kadın.

İlyas efendi kendi evi gibi geçti. Biraz sonra sofraya kuruldu. Bu kez ortaya etsiz bir patates yemeği çıkarıldı. Fakat, eve damadın gelmesinin şerefine kösedeki bakkaldan 250 gram turşu alındı. Hattâ, evin ufak kızı Şerife bakkala gitmeden önce eniştesinin eline bakarak:

— Şarap da alayım mı? dedi.

Hatice başıyla, hayır işareti yaptı...

Yemek yendi. Kâmil âbi beldendi. Saat on oldu, onbir oldu, oniki oldu, Kâmil âbi gelmedi. Havva kadın:

— Sızmıştırsın gelberesi yine bir yerde, dedi.

Sonra, İlyas efendiden tarafa dönerek:

— Oğlum birşey söyleyecekse bana söyle! dedi.

İlyas efendi, içkinin tesiri geçtiği için, ık etti, vık etti birşey söyleyemedi. Hatice'nin gözlerine kurtarıcı gibi baktı. Hatice:

— İlyas beni sizden isteyecekti, dedi.

Havva kadın, İlyas efendiye bakarak:

— İsteyecek miydin oğlum? diye sordu.

İlyas efendi, başını sallayarak:

— Hı, dedi...

Kadınsa:

— Verdim gitti, dedi.

Yalnız İlyas efendinin içi rahat etmemişti, bu verdim gitti sözüne. Ya Kâmil âbi ne diyecekti? Onun için:

— Kâmil âbi?... dedi, durdu.

Havva kadın:

— O karışmaz bizim işlerimize, deyip kestirip attı...

İlyas efendi, o gece söz kesmiş olmanın rahatlığı içerisinde evinin yolunu tuttuğunda, yalnız birşeye can sıkılıyordu:

— Ya Kâmil âbi bu koyuverirse?

Sonra, ana-kızın onu razı edeceklerini düşünerek, bu korkudan da sıyrıldı...

İlyas efendinin köşede kıyıda birikmiş azıcık parası vardı. Bu parayla düğünü, düğün masraflarını, Hatice'ye yeni yeni elbiseleri almayı düşünürken uyuya kaldı.

PARKER SUPER Quink

Her nevi kalem için en iyi mürekkep

AKBABA

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Fiyatı : 100 kuruştur.

Babasının bir sözünü hatırladı yine:

«Evlenele ev yapana Allah yardım eder...»

Hakikaten Allah İlyas efendiye yardım etti. O günü saat dörtte yine fabrika önünde buluştuktan sonra Hatice:

— İllâ bana evini göster, diye tutturdu.

İlyas efendi:

— Benim evim mi? diye kekeledi. Benim evim çok çirkin. Şey yâni, bir bodrum katı...

— Olsun canım, bekâr bir insana çok bile!

— Şey hem, tuvaleti de o kadar dar ki...

— Aaa, bana nesi tuvaletinden.

— Çok mu görmek istiyorsun?

— Tabii ya, benim biricik sevgili kocamın, bekârken kaldığı odayı görmek istiyorum...

Biricik sevgili koca!... Bu İlyas efendi. Hem biricikti, hem de sevgiliydi. İlyas efendinin içinden bir şeyler akıp gider gibi oldu. Bu hızla yapıştı Hatice'nin koluna:

— Camım benim, dedi.

— Hayır, sen benim canımsın...

Canlar paylaşılıyordu saadet ten, bu can pazarında...

İlyas efendi:

— Orada kalır bir şeyler yer miyiz? diye sordu.

Hatice, İlyas efendinin kolunu biraz daha fazla sıkarak:

— Sen bilirsin! dedi.

Karşı kaldırıma geçtiler. Büyücek bir bakkal dükkânının önünde durdular. İlyas efendi, oradan bir ekmek, biraz sucuk, dört yumurta, korka korka da bir şişe ucuz şarap aldı.

Hatice, şişenin kesekâğıdından çıkan ucunu görünce:

— Şarap da mı? dedi.

İlyas gülererek:

— Hı, diye başını salladı.

— Sen de babam gibi her zaman içer misin?

— Hayır, ben sevincimden içiyorum.

İlyas efendi, sanki yanındaki nikâhlı karısıymış gibi mahalleden hiç utanmadan sokağına girdi ve bodrum katının anahtarını çevirdi. Daha kapı açılır açılmaz, bir küf kokusu, bir yanık yağ kokusu yüzlerine çarptı. İlyas efendi:

— Ne berbat değil mi? dedi.

— Berbat olan ne?

— Bu bodrumun kokusu.

— Hiç de fena değil!...

Hatice'nin beline sarılarak içeriye girdiler. Evde, odayı ısıtacak ne bir damla kömür vardı, ne de odun...

Yalnız köşede lıyıda bir iki parça talaş, tahta parçaları vardı İlyas efendi, hemen mutfak olarak ayrılan kısma koşarak, üzerine kaplarını koyduğu portakal sandığını aldı geldi, bir iki vuruşta parçalayarak sobanın içine attı. Sonra, üzerine biraz gaz dökerek, kibriti çaktı.

(Devamı var)

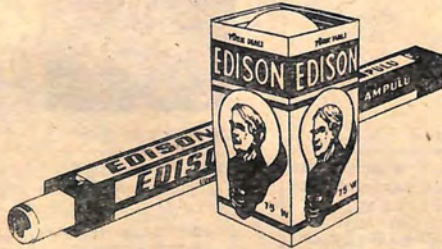

1879

Bundan tam 90 sene evvel ilk elektrik ampulünü icad eden Thomas EDISON, ışıklandırma alanında bütün dünyada yeni bir çağır açmıştır.

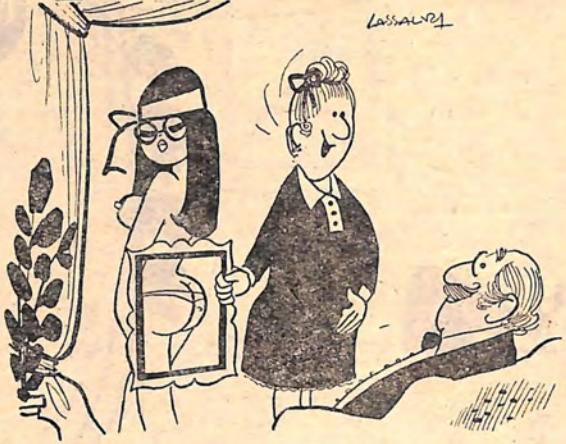
1969

Bugün Türkiye'de aynı isim altında, en son teknik imkânlarla, uzun ömürlü, fevkalâde bol ışıklı ve az sarfiyatlı ampuller imâl edilmektedir.

EDISON

EDISON'DAN BU YANA AMPULDE TEK MARKA

— Beşyüz frank'a bu modelimiz de var!..

Duruma göre

Genç dansözle yaşlı dostu, Paris'in lüks kabarelerinden birinde yemek yiyorlardı. Yemek bitti, hesap geldi. Birşeyler söylemesi gerektiğini düşünen dansöz, yaşlı sevgilisinin çenesini okşayarak sordu:

— Beni her zaman şimdiki kadar sevecek misiniz?

Adam bir hesap pusulasını inceledi, bir cüzdanındaki paraları saydı, sonra:

— Evet, dedi. Bu yemeğin üstüne birer kahve içinceye kadar!..

Alacaklı

Kapıyı vurmadan içeri giren uşak:

— Mösyö, dedi, madamın otomobiliyle gelen garajcı, tamir masrafını verip vermeyeceğinizi soruyor.

— Otomobilin tamir masrafını mı?...

— Hayır mösyö... Garajın tamir masrafı!..

Birak canım

Ucuz fiyatla çorak bir tarla alan adam, yorucu çalışmalar sonunda taşları topladı, toprağı gübreledi, suladı, ekti, nihayet eli yüzü düzgün bir hale getirdi. Arazinin eski durumunu bilen rahip, o çorak yerin bağlık bahçelik olduğunu görünce:

— Tebrik ederim, dedi. Çalıştınız, çabaladınız, Tanrının da yardımlarıyla güzel bir tarlaya sahip oldunuz.

— Haydi canım, diye elini salladı adam. Yardım böyle mi olur? Tanrının attığı taşları toplamaktan imanım gevredi!

Rengi boşver

Otel sahibi, balayı gezisine çıkkan yeni evlilere sordu:

— Hangi rengi seversiniz? Odanız pembe mi, yoksa mavi mi olsun?

Damat sabırsızlıkla:

— Ne renk olursa olsun fark etmez, dedi. Işığı hemen söndüreceğim!

Teşhis

Doktora dert yanan yaşlı adam:

— Hastayım, dedi.

— Nereniz ağrıyor?

— Bir yerde durmuyor ki meret... Bir iniyor, bir çıkıyor...

Hastayı muayene eden, söylediklerini dinleyen doktor:

— Hımm, dedi. Asansörde soğuk almışsınız!

Kârlı iş

— Renkli televizyonun çok güzel, Nereden aldın?

— Tombaladan çıktı.

— Ne şans! Demek büyük ikramiye sen kazandın!

— Yok canım... Ben sadece tombala oynattım!

Bildiri

Sigorta şirketi, müşterilerinden birinin dül kalan karısına şu mektubu yazmıştı:

«Size, kocanızın bir otomobil kazasında 5000 dolar kazandığını müjdeleriz.»

— On frank daha verirsen buraya ismini yazabilirsin!..

LASAUZ

- HAH, TESLİM OLDU... BAKSANA BEYAZ BİR BAYRAK SALLIYOR !.

DÜNYA Karikatürleri

- GİRMEYEN ÖNCE KAPINI VU-
RAMAZ MIYDINIZ ?
- O ZAMAN BU DURUMU GÖRE-
MEZDİM Kİ MÜDÜR BEY !.

YAZISIZ

YAZISIZ

Aşk.. Aşk.. Hep aşk !.

ÖPÜCÜK

OKŞAYIŞLAR.

YASAK AŞK

BAŞARI.

BÜYÜK HEYECAN:

ARZU.

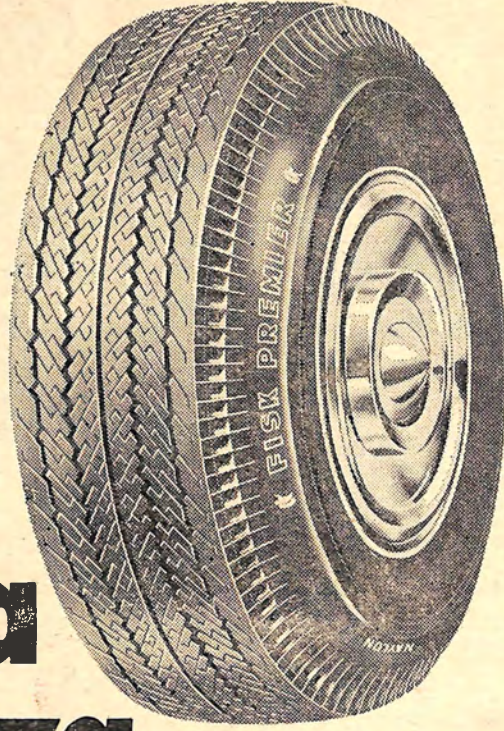

YEDİKAT GÖKLERDE.

HEP AŞK.

Vasıtanıza ve yolunuza en uygun lâstik Fisk çeşidi arasındadır!

Fisk, piyasanın en yumuşak lâstiğidir.
Sarsıntıları önler, rahat bir yolculuk sağlar.
Fisk, piyasanın en sağlam lâstiğidir.
Terkibinde bulunan Poli-B maddesi sayesinde
çelik gibi bir sağlamlık kazanmıştır.
Fisk, piyasanın uzun yola en elverişli, ağır yüke
en dayanıklı lâstiğidir.
Fisk, piyasanın fren emniyetini en iyi sağlayan
lâstiğidir.
Fisk, savrulmayı ve kaymayı önler.

FISK sağlam Yumuşak

(Manajans : 3509 — 190)

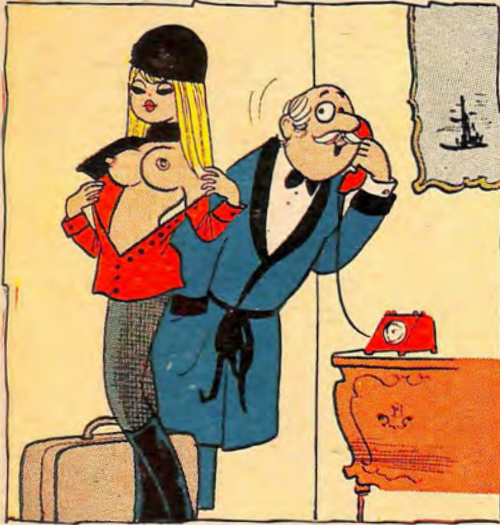

- EEE , BOŞUNA "AVA GİDEN AVLANIR " DEMEMİŞLER !..

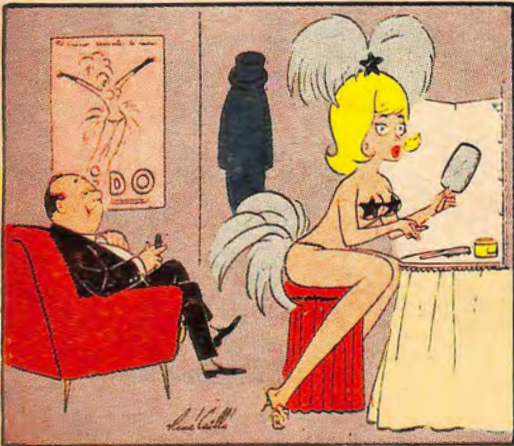
**A
K
B
A
A**

- NİŞANLIN NEDEN DARILDI . BİR SUÇ MU İŞLEDİN ?
- HAYIR İSTEDİĞİ SUÇU İŞLEMEDİM !..

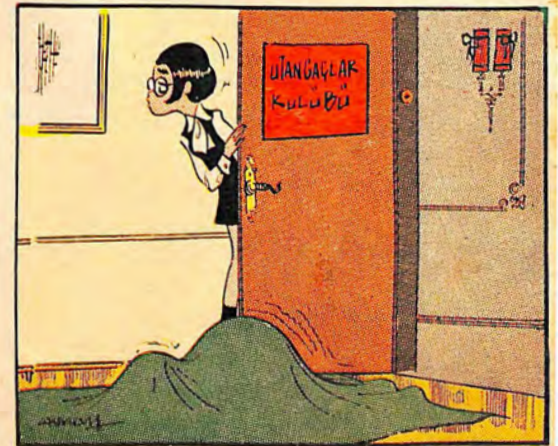
- ALO KARICIĞIM . YENİ HİZMETÇİNİN İYİ HAL KAĞITLARINI GÖRDÜM ... HÂRİKA '

- BİR AZ DIŞARI ÇIKARMISINIZ , SO - YUNACAĞIM !..

- GÖRDÜN YA , KOCANIN ETRAFINDA NASIL DÖNÜP DURUYOR !..

- MÜDÜR BEY, YENİ BİR ÖĞRENCİ GELDİ.. KAYDOLMAK İSTİYOR !..